

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1951

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΜΗΝΙΑΙΑ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 7ον

Νοέμβριος 1951 ● ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 2

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ Ι (πρώην Λυκαβητού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 33-897

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διευθυνσις Περιοδικού: ΚΑ ΚΑΛΛΙΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. Σγουρού 2

Διευθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε. Ίερά Όδος 61

Τιμή Φύλλου Δρχ. 1.500 — Έτησίαν συνδρομή έσωτ. Δρχ. 12.000, έξωτ. 10 σελλίνια ή 2 δολάρια

Συνδρομαί και αντίτιμον περιοδικού να στέλλωνται με ταχυδρομική ή τραπεζική έπιταγή άπρ ο σ ώ π ω ς «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Μακένζυ Κίγκ, Αθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

	Σελ.		Page
Τα Μηδικά, υπό Ε. Π. Φωτιάδου.....	1	«Midica», by E. Photiades	1
Νικόλαος Γκύζης και Νικηφόρος Λύτρας, υπό Μ. Νικολαΐδη	2	N. Gyzis - N. Lytras, by M. Nicolaidis	2
Ό ρήτωρ Δημοσθένης, υπό Γ. Κουρμούλη	3	Demosthenes, by G. Courmoulis	3
Ό Έχινόκοκκος, υπό Μ. Μακκά	4	Echinococcus, by M. Makkas	4
Παραδείγματα προς μίμηση	5	Fine examples	5
Έρυθρός Σταυρός σε λευκό φόντο, υπό Κ. Γερρ	6	Red Crass, by K. Gepp	6
α) Υγιεινή του στόματος, υπό Στ. Σπεράντζα. — β) Χρήσιμες συμβουλές, υπό ΑΝ. ΒΩ.	7	a) Mouth hygiene, by St. Sperantza b) Useful advices, by AN. VO.	7
Γουλιέλμος Μαρκόνι, υπό Ν. Δημητροκάλλη	8	G. Marconi, by N. Demetrocalis	8
α) Ιστορία και παραδόσεις, υπό Α. Μεταξά. — β) Τό δλοκαύτωμα του Άρκαδίου Φωτογραφία δράσεως	9	a) Women in war, by A. Metaxas b) Arcadi. Activity in pictures	9
Ό έμβολιασμός κατά της εύλογίας, υπό Σ. Βέρα	10-11	Small pox, by S. Veras	10-11
α) Άθλητική ζωή, υπό Σπ. Αύλωνίτη. — β) Ό θάνατος ενός γέρου έλάτου, υπό Π. Γρίσπου	12	a) Athletic life, by Sp. Avlonitis b) An old fir tree, by P. Grispos	12
α) Ό Νοέμβριος, υπό Π. Καλονάρου. — β) Οι έχθροι των δένδρων και των λαχανικών, υπό Κ. Ζευγά	13	a) November, by P. Calonaros b) The enemies of trees etc. by C. Zevgas	13
α) Λίγα για την διατροφή μας. — β) Ό Σταματάκης που έγινε μεγαλέμπορος, υπό Β. Οικονομίδη	14	a) Vitamins b) Stamatakis, by B. Oeconomides Instructions on school correspondence	14
Όδηγία σχολ. άλληλογραφίας	15	Microphone, by I. Roussopoulos	15
Τό μικρόφωνο, υπό Ι. Α. Ρουσσούπουλου	16	G. J. R. C., movement	16
Κίνησης Ε.Ε.Σ.Ν.	17	Pupils contribution	17
Μαθητική συνεργασία	18	Front cover: The first lesson, by N. Gyzis	18
Έξωφύλλο: Πίναξ Γκύζη. Τό πρώτο μάθημα. Έσωτερική έξωφύλλου. Παντάνασσα, υπό Στ. Σπεράντζα.	19-23	Inside front cover: «Pantanassa», by St. Sperantza	19-23
Όπισθόφυλλο: Ίλιάδα, υπό ΑΝ. ΒΩ.		Back cover: Ilias, by AN. VO.	

ΣΤΕΛΑ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑ

Ούτε των γιασεμιών, ούτε των ρόδων
οί ανάλαφρες πνοές, καθώς τριγύρω
σκορπούν, μπορούν να φτάσουν, Όδηγήτρα
Κυρά, της αγιωσύνης Σου τό μύρο.

Παντάνασσα, στο θείο χαμόγελό Σου,
στο φέγγος, στη μεγάλη Σου χάρι
εσείστηκε ή καρδιά μου, της ζωής μου
τινάζοντας τό μόχθο και τό βάρος.

Ποτέ τ' άμύητο χέρι άς μη Σ' άγγίξη.
Λόγια άξια να Σε ψάλλουν δός στα χείλη,
στα χείλη τα φρυγμένα μου, ή Παρθένα,
που της Έδემ ξανάνοιξες την πύλη.

Πολύκυκλη ή ζωή και πονεμένη.
Τής έκραξα στη χάρι Σου «Στυλώσου».
Όρθό όμως και στενό τό μονοπάτι
της σωτηρίας. Μεσίτεψε στο Γυιό Σου.

Στη χάρι Σου, σαν δρόσο από τό φύλλα,
οί αδύναμοι κρεμνούν την πάσα έλπίδα,
Κυρά, που άπλώνεις χέρια, για να σκέπη
τούς έρμους, τούς θλιμμένους, σαν με άσπίδα.

Τού κόσμου την καρδιά τού μίσους τρώγει
βαθιά φαρμακερό άγριο φαλάγγι.
Ω, γείρε, Εύλογημένη, στους ανθρώπους,
στον πόνο των Έλλήνων, στην ανάγκη.

Η ΓΕΝΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΤΑ ΜΗΔΙΚΑ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Η Έλληνική Ιστορία υπήρξε ή κατ' έξοχην Ιστορία των συμφορών και των θριάμβων, των πτώσεων και των αναστάσεων, των μεταπτώσεων από την άκραν εύτυχίαν εις την άπροσμέρητον δυστυχίαν, — και τανάπαυιν.

Ό παλαιός χρησμός της Πυθίας περί της πόλεως των Άθηνών άσκόδς βαπτίζει, δύναι δέ τοι ού θέμις — πίπτει εις τό ύδωρ ό άσκόδς, αλλά τό θεϊον δέν επιτρέπει να βυθισθ ή Ισχύει και διά την όλην Έλληνικήν Ιστορίαν: Τό Έθνος έρρίφθη πολλάκις εις την θάλασσαν... Άλλ' ή Δίκη, ή σύνονος του Διός, δέν άφήκε ποτέ να βυθισθ. Άνεδύθη με μόχθον, με την όδύνην των έκλεκτών, αλλά πάντοτε άνεδύθη.

Και άνεδύθη πάντοτε Ισχυρότερον και καλύτερον. Διότι έστήριξε, κατά πρώτον, τό Έθνος ή ένδοξος δσον και στερεά άφετηρία της Μεγάλης Ίδέας του: Τά Μηδικά, τά όποια καθηγύλασαν την έννοιαν της Έλευθερίας, της «Έλληνικής Έλευθερίας» όπως προσφύως άνωμάσθη. Άν δέ οι Ιστορικοί και οι φιλόσοφοι του πολιτισμού θά συζητούν άτελευτήτως περί του τί συνεισέφευεν ή Άσία και τί ή Εύρώπη, δηλαδή ή άρχαία Έλλάς (καθό πρωτοπόρος του Εύρωπαϊκού πολιτισμού) εις την παγκόσμιον προσπάθειαν, — όμως τοϋτο μόνον δέν ύπόκειται πλέον προς συζήτησιν, τοϋτο είναι άναμφισβήτητον:

Ότι δηλαδή εις μέν την Άσίαν, εις πάν βήμα, θά συναντήσωμεν την ίδεάν της δεσποτείας και τον δεσπότην, πέρα της θελήσεως του όποιου τίποτε δέν ύπάρχει. Ένϋ, τουναντίον, εις την Έλλάδα θά άπαντήσωμεν την Έλευθερίαν, της όποιας ένα γνωρίζουν οι Έλληνες παραστάτην και σωτήρα, τον Νόμον, εις τά κελεύσματα του όποιου ύποτάσσονται έλευθερώς, όχι καταναγκάζόμενοι όπως οι Άσιάται. Η έννοια λοιπόν της Έλευθερίας, ή όποια ένα και μόνον περιορισμόν γνωρίζει, τον άπρόσωπον Νόμον, τον βασιλέα πάντων όπως έκίηρυξε ό Πίνδαρος, — ίδού ή είδοποιός διαφορά Έλλήνων και βαρβάρων.

Ίδού διατί οι Έλληνες είναι «άρχηγέται ήρωες» του πολιτισμού, και όχι οι πολύ παλαιότεροι των χρονικώς λαοί της Άσίας, καίτοι και εκείνοι όχι όλίγα προσέφεραν εις τον Ιστορικόν βίον της ανθρωπότητος. Έκει ή δουλεία. Έδω ή Έλευθερία. Όϋ τινος δουλοκέκληνται φωτός οϋδ' ύπήκοοι — οϋδενός άνομάζονται δοϋλοι οϋδ' ύπήκοοι — θά κηρύξη περί των Έλλήνων εις τους «Πέρσας» του ό Αισχύλος, ό Μαραθνομάχος κορυφαίος της τραγικής τέχνης. Και προς

σωτηρίαν του ύψίστου τούτου αγαθού θά προσέθεον οι όλίγοι άλλ' έλευθεροί άνδρες να αγωνισθόν έναντίον των πολυαριθμών και άριστά συγκεκομημένων άλλ' άνελευθέρων έχθρών. Και διά μέσου των αιώτων ή αϋτή θά επαναλαμβάνεται Ιστορία: Η όλιγάριθμος φυλή των Έλλήνων, αι όλίγα αϋται Εϋμενίδες του φωτός, θά μάχωνται διαρκώς έναντίον των πολλών Έρινύων του σκότους, έναντίον όλων εκείνων όσοι από Άνατολής, από Δύσεως, από Βορρά έξεστράτευσαν είτε κατά της μικράς ταύτης κοιτίδος της Έλευθερίας, είτε κατ' αϋτής ταύτης της Ίδέας της Έλευθερίας. Και τώρα έξηγοϋμεν, και τό θεωρούμεν φυσικόν, ότι οι Έλληνες μάχονται εις την Κορέαν, και μάχονται άγούγυτως και με πλήρη συνείδησιν: Διότι μάχονται υπέρ του ύψίστου αγαθού της έθνικής και πολιτικής έλευθερίας, την όποιαν οι πρόγονοί των έχάρισαν εις τον κόσμον.

Τά Μηδικά έδωσαν εις τό βασίλειον των Περσών την ευκαιρίαν να αναπτύξη εις τό έπακρον την δραστηριότητά του. Άλλά και άναγκάζεται, πρώτην ήδη φοράν, ό Μηδοπερσικός κόσμος να διαγνώσκη, ότι ύπήρχον όρια άνωτέρβλητα της δυνάμεώς του. Και άναγκάζεται άκόμη να μάθη ό Μηδοπερσικός κόσμος, ότι ύπήρχε μικρά όμως μικρών πολιτειών με ένότητα φυλετικήν, με ένότητα ήθικών και πνευματικών δυνάμεων, προς τάς όποιας δέν ήτο δυνατόν να άντιπαλαίσουν όλον τον χρυσόν και τον άργυρον και τό μέγα πλήθος των στρατευμάτων με τά έκλεκτά έπιτελεία των. Εις τον άγώνα τοϋτον έχασαν οι Πέρσαι την άλαζόνα πεποθήσιν εις την άκατάβλητον Ισχύν των — και ό Αισχύλος με άρχοντικήν ύσον και δηκτικήν εύπρέπειαν θά τους τό υπενθυμίση, έχασαν επίσης την μονολιθικότητα και τό άγίον της έσωτερικής των οργανώσεως και ύπέστησαν ήττας, από τάς όποιας δέν άνέλαθον ποτέ πλέον.

Εις την Έλλάδα συνέβησαν τά αντίθετα. Εις την έπίθεσιν των Περσών όφείλεται ή τελεία ανάπτυξις των εμφύτων δυνάμεων του Έλληνικού λαού, ή πλήρης αναζωπύρσις της προς την πατρίδα άγάπης, ό πρώτος σαφής εις την Έλληνικήν συνείδησιν διαχωρισμός βαρβάρων και Έλλήνων. Εις την έπίθεσιν των Περσών όφείλεται ή πλήρης ανάπτυξις των έλευθερών πολιτικών θεσμών, οι όποιοι συνθέτουν την «όρθην πολιτείαν» του Άριστοτέλους, την καλώς δηλαδή και συμφώνως προς δικαίους νόμους λειτουργούσαν δη-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ (Συνέλευσις, σελ. 16)

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΥΖΗΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑΣ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑ-Ι.ΔΗ

Στο προηγούμενο σημείωμα αφιερώσαμε λίγα λόγια τιμής και σεβασμού στη μεγάλη και δραματική φυσιογνωμία του Τήνιου γλύπτη Γιαννούλη Χαλεπά. Αλλά η Τήνος είχε το προνόμιο να γεννήσει και άλλους μεγάλους καλλιτέχνες, όπως οι ζωγράφοι Νικηφόρος Λύτρας και Νικόλαος Γκύζης, καθώς και άλλοι νεότεροι, που έ τιμησαν την 'Ελληνική Τέχνη όχι μόνο στην 'Ελλάδα, αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Και σήμερα ακόμη πολλοί και διαλεχτοί Τήνιοι καλλιτέχνες υπηρέτουν την 'Ελληνική Τέχνη με φωτεινή έμπνευση και αξιόλογες καλλιτεχνικές πραγματοποιήσεις.

Και αναρωτιέται κανείς: Πού όφειλεται το προνόμιο αυτό της Τήνου; Πώς συμβαίνει ένα μικρό νησί, χωρίς μάλιστα εξαιρετικές φυσικές όμορφιές, να γίνει πηγή έμπνεύσεων και καλλιτεχνικής δημιουργίας σε τόσους καλλιτέχνες;

Είναι πράγματι μικρό το νησί της Τήνου. Έχει όμως κάτι πολύ πιο μεγάλο από την έκτασι της γής του: έχει τη θαυματουργή εικόνα της Μεγαλόχαρης, που αναδύθηκε από τα μυστικά βάθη αυτής άκριβως της μικρής γής του και που της χάρισε την ολόφωτη απεραντοσύνη της «πλατυτέρας των ούρανων».

Και οι φυσικές του όμορφιές δεν είναι πράγματι εξαιρετικές. Αλλά πάνω από τις όμορφιές αυτές περνά μεγάλη και δυνατή, ωραία και ιερή ή πνοή της Πιστεως, που καθαρίζει και λαμπρύνει την ατμόσφαιρα και

χαρίζει όχι μόνο στις μορφές της φύσεως, αλλά και στις ψυχές των ανθρώπων, αγνότητα και μεγαλείο.

Και αυτό άκριβώς είναι το μυστικό της καλλιτεχνικής ευφορίας της Τήνου: Η μεγάλη και βαθιά δημιουργική έπίδρασι, που άσκει επάνω στην Τέχνη το γνήσιο θρησκευτικό πνεύμα.

Δύο άπ' αυτούς είναι οι περίφημοι ζωγράφοι, που άναφέραμε στην αρχή: Ο Νικηφόρος Λύτρας και ο Νικόλαος Γκύζης.

Ο πρώτος γεννήθηκε το 1832 και ο δεύτερος το 1842. Και οι δύο, αφού σπούδασαν στο Πολυτεχνείο Αθηνών, πήγαν στο Μόναχο για άνώτερη καλλιτεχνική καλλιέργεια. Και οι δύο, όσο και άν μελέ-

Ν. Γκύζης

τησαν και έζησαν την έντονη και ισχυρή αφομοιωτική ατμόσφαιρα του μεγάλου καλλιτεχνικού κέντρου του Μονάχου, έμειναν στο βάθος γνήσιοι Έλληνες, έμπνευσμένοι πάντα από τις ωραιότερες έθνικές και θρησκευτικές παραδόσεις του Έθνους των.

Ο Νικηφόρος Λύτρας γύρισε γρήγορα στην Πατρίδα του και έγινε καθηγητής της ζωγραφικής στο Πολυτεχνείο. Αλλά έγινε προπάντων ο ζωγράφος της 'Ελληνικής ζωής.

Σκύβοντας με άγνη και με συγκίνηση πάνω από τη ζωή και την ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα, την ψυχή του λαού, τα μετουσίωσε σε τέχνη και τα εξέφραζε με φλογερή δύναμι και λεπτή ευγένεια. Και έκανε έργα, που, ενώ είχαν θέματα ήθοιοαφικά, είχαν συγχρόνως τη σφραγίδα της μεγάλης Τέχνης.

Τέτοια έργα είναι ή «Πυρπόλησι της Ναυαρχίδος» (έμπνευσμένη άπό το ήρωϊκό κατόρθωμα του Κανάρη), ή «Απαγχονισμός του Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε'», το «Ψαριανό μοιρολόδι» (που βρίσκεται στην Έθνική Πινακοθήκη), το «Αύγδ του Πάσχα», το «Κάλαντα», το «Λιβάνισμα», ή «Επιστροφή από το πανηγύρι», ή «Γερονάτης» και άλλα.

Με τη διδασκαλία του στο Πολυτεχνείο και με την καλλιτεχνική του δημιουργία ο Νικηφόρος Λύτρας χαρακτηρίσθηκε

ως «ο πατέρας της Έλληνικής ζωγραφικής».

Ο Νικόλαος Γκύζης αντιθέτως δεν επέστρεψε στην Έλλάδα, αλλά έμεινε στο Μόναχο, όπου και είχε την εξαιρετική τιμή να διορισθή τακτικός καθηγητής στην περίφημη Ακαδημία Καλών Τεχνών.

Εκεί και εργάσθηκε και άναδείχθηκε με τη δημιουργική του εργασία, ή οποία και τον έκανε ευρύτατα γνωστό ως ένα από τους μεγαλύτερους ζωγράφους της εποχής του. Οι Πινακοθήκες του Μονάχου, της Δρέσδης και της Βιέννης στολίζονται με έργα του.

Μολονότι όμως ζούσε και διέπρεπε στην ξένη χώρα, ή ψυχή του και ή τέχνη του έμειναν πάντα Έλληνικές.

Και τα έργα του, στο μεγαλύτερο και ουσιαστικότερο μέρος, άντλούσαν τις έμπνεύσεις τους άπό την Έλληνική ζωή και τις Έλληνικές παραδόσεις.

Ενεπνεύσθη άπό το άρχαιο Έλληνικό πνεύμα, άπό την Έλληνική Έπανάστασι του 21, άπό τη σύγχρονη Έλληνική ζωή. Και σ' όλους αυτούς τους τομείς της δημιουργίας του ήταν πάντα ζωντανή, δυνατή και ωραία ή παρουσία της Έλληνικής ψυχής και της Έλληνικής φύσεως, έκφρασμένες πάντα με ευγενική λιτότητα και με φωτεινή διαύγεια.

Από τα άκμολογα έργα του (στην έκθεσι, που έγινε το 1928 στην Αθήνα συγκεντρώθηκαν 463 έργα) χαρακτηριστικότερα είναι ή «Ιστορία», ή «Αρμονία», ή «Ολυμπιονίκης», ή «Ουράνιος Νυμφίος», το «Τάμα», το «Κρυφό σκολειός», που βλέπετε στην εικόνα ή «Δόξα των Ψαρών», το «Παραμυθι της γιαγιάς» το «Πρώτο μάθημα» που δημοσιεύουμε στο έξώφυλλό μας και άλλα. Μερικά άπό τα έργα του βρίσκονται και στην Έθνική μας Πινακοθήκη.

Ο Νικόλαος Γκύζης πέθανε το 1901 και ο Νικηφόρος Λύτρας το 1904.

Ν. Λύτρας

ΛΟΓΙΑ ΣΟΦΩΝ

‘Η τεμπελιά φθείρει τον άνθρωπο σαν ή σκουριά το μέταλλο, γρηγορώτερα άπό ό,τι τον φθείρει ή πολλή εργασία.

‘Όταν κατηγορήs τους άλλους έκανες ποτέ τον αυτοέλεγχο να δής μήπως και σύ κάνεις αυτό για το όποιον, τους κατηγορείs;

Γ. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ Καθηγήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών

άλλων επιφανών ρητόρων και φιλοσόφων της εποχής του.

Ο Δημοσθένης υπήρξε δημιουργία της ύπομονής και έπιμονής του. Παραδίδεται ότι, όταν έσπούδαζε, κατέφευγε εις ένα σπήλαιον, έξύριζε δέ κατά το ήμισυ την κεφαλήν του δια να είναι υποχρεωμένος να είναι κλεισμένος μέσα και να μελετά. Επίσης ότι έσυνήθιζε να κοιμάται επί στενής κλίνης δια να άναγκάζεται να έγείρεται όσον το δυνατόν ενωρίτερον.

Δι' έπιτόνου άσκήσεως κατώρθωσε επίσης να κατανικήση μερικά φυσικά έλαττώματα, τα όποια είχε και τα όποια δεν ήρμοζαν εις ένα ρήτορα, δια μακράς δέ άσκήσεως να διορθώση την έμφυτον δυσκολίαν του περί την προφοράν του ρώ, τοποθετών εις το στόμα του μικρά πετραδάκια και άπαγγέλλων τον έπαναλαμβάνοντα έμφαντικώς το ρώ στίχον του Όμηρου «ρόχθει γάρ μέγα κύμα ποτέ ξερόν ή πέιροιο». Τόσον ένεθουσιάσθη, όταν έπιτέλους κατώρθωσε να προφέρη όρθως αυτό το «κυνός γράμμα», δηλαδή το «σκυλλόγραμμα» όπως θα έλέγαμε σήμερα, ώστε λέγεται ότι προσήλθεν εις την άγοράν και ειπε: «ήκω φέρων ύμιν το ρώ καταρρητορευμένον!»

Μία άλλη κακή συνήθειά του ήτο να κινη άπρεπώς τον ώμον όταν ήγόρευε. Διά να διορθώση το άνταισθητικόν και άντιρητορικόν αυτό έλάττωμα, έκρέμασεν εις την όροφήν του σπουδαστηρίου του ένα όβελίσκον ή κατ' άλλους έν ξιφίδιον, έστεκε άπό κάτω και έμελετα εις τρόπον ώστε να κινδυεύη εις κάθε κίνησιν να τον τρυπήση το κρεμάμενον αίγιμα όργανον, τοιουτοτρόπως δέ ήναγκάζετο να ήρεμή και να άποβάλλη κατά μικρόν την κακήν συνήθειαν να κινη τον ώμον του.

Όλος ιδιαιτέραν σημασίαν απέδιδε εις την ύπόκρισιν. Είναι

Δημοσθένης ο Δημοσθένης, Παιανιεύς τον δήμεον, έζησεν άπό 384 - 322 π. Χ. Υπήρξε μαθητής του διασημού ρήτορος Ισαίου, κατ' άλλους δέ και του Ισοκράτους, αλλά και πολλών άλλων επιφανών ρητόρων και φιλοσόφων της εποχής του.

Ο Δημοσθένης υπήρξε δημιουργία της ύπομονής και έπιμονής του. Παραδίδεται ότι, όταν έσπούδαζε, κατέφευγε εις ένα σπήλαιον, έξύριζε δέ κατά το ήμισυ την κεφαλήν του δια να είναι υποχρεωμένος να είναι κλεισμένος μέσα και να μελετά. Επίσης ότι έσυνήθιζε να κοιμάται επί στενής κλίνης δια να άναγκάζεται να έγείρεται όσον το δυνατόν ενωρίτερον.

Δι' έπιτόνου άσκήσεως κατώρθωσε επίσης να κατανικήση μερικά φυσικά έλαττώματα, τα όποια είχε και τα όποια δεν ήρμοζαν εις ένα ρήτορα, δια μακράς δέ άσκήσεως να διορθώση την έμφυτον δυσκολίαν του περί την προφοράν του ρώ, τοποθετών εις το στόμα του μικρά πετραδάκια και άπαγγέλλων τον έπαναλαμβάνοντα έμφαντικώς το ρώ στίχον του Όμηρου «ρόχθει γάρ μέγα κύμα ποτέ ξερόν ή πέιροιο». Τόσον ένεθουσιάσθη, όταν έπιτέλους κατώρθωσε να προφέρη όρθως αυτό το «κυνός γράμμα», δηλαδή το «σκυλλόγραμμα» όπως θα έλέγαμε σήμερα, ώστε λέγεται ότι προσήλθεν εις την άγοράν και ειπε: «ήκω φέρων ύμιν το ρώ καταρρητορευμένον!»

Μία άλλη κακή συνήθειά του ήτο να κινη άπρεπώς τον ώμον όταν ήγόρευε. Διά να διορθώση το άνταισθητικόν και άντιρητορικόν αυτό έλάττωμα, έκρέμασεν εις την όροφήν του σπουδαστηρίου του ένα όβελίσκον ή κατ' άλλους έν ξιφίδιον, έστεκε άπό κάτω και έμελετα εις τρόπον ώστε να κινδυεύη εις κάθε κίνησιν να τον τρυπήση το κρεμάμενον αίγιμα όργανον, τοιουτοτρόπως δέ ήναγκάζετο να ήρεμή και να άποβάλλη κατά μικρόν την κακήν συνήθειαν να κινη τον ώμον του.

Όλος ιδιαιτέραν σημασίαν απέδιδε εις την ύπόκρισιν. Είναι

του δέ ήτο τόσον τελεία, ώστε υπό πολλών ύπεστηρίζετο ότι εις τούτην ήλικίαν δεν ήτο δυνατόν να συνέταξε τόσον ωραίους δικαστικούς λόγους, άλλ' ότι οι λόγοι έγράφησαν υπό του διδασκάλου του Ισαίου, ή ότι έγράφησαν μέν υπό του Δημοσθένους διωρθώσαν δέ υπό του Ισαίου. Αλλά όπως παρατηρεί παλαιός βιογράφος του «οὐδέν θαυμαστόν, ει ό Δημοσθένης ήδύνατο και άπ' εκείνης της ήλικίας συγγράφειν τοιούτους λόγους» ή γάρ ύστερον ύπεροχή και τούτο πισοῦται». Φαίνεται ότι ο νεαρός Δημοσθένης είχαν ένθεον ζήλον προς την μάθησιν, δι' αυτό δέ ή θεία πρόνοια άντέδρασε προς την πονηριάν των έπιτρόπων του «ήν δ', ως έοικεν, ο παίς υπό της πρόνοίας των θεών έπιτροπευόμενος, οί παρέρσχον αὐτῷ έπιθυμίαν παιδείας λόγῳ». Δι' αυτό και έμορφώθη βαθύτατα, υπερέβαλε τους διδασκάλους εις σοφίαν και ρητορικήν τέχνην και υπερηκότισεν εις δεινότητα πάντας τους ρήτορας όλων των αίωνων εις τρόπον ώστε να θεωρηται ή ύψιστη ρητορική φυσιογνωμία, την όποιαν άνέδειξεν ή άνθρωπότης μέχρι σήμερα.

Αναφέρβλητος εις ρητορικήν δεινότητα ο Δημοσθένης εξέπλησσε και έγώητευε και αυτούς τους άντιπάλους του. Οι δύο κύριοι θανάσιμοι του έχθροι εις τους πολιτικούς άγώνας, ο βασιλεύς της Μακεδονίας Φίλιππος και ο ρήτωρ Αισχίνης άνεγνώρισαν το καταπληκτικόν του δαιμόνιον. Όταν κάποτε άνέφεραν εις τον βασιλέα Φίλιππον τας έναντίον του δημηγορίας του Δημοσθένους, λέγεται ότι είπεν: «και αυτός άν άκούων λέγοντος του Δημοσθένους έχειροτόνησα τον άνδρα προς τον κατ' έμοῦ πόλεμον», δηλαδή και έγώ ο ίδιος άν ήκουα τας άγορεύσεις του Δημοσθένους θα έψήφιζα ύπέρ του έναντίον μου πολέμου!

(Συνεχίζεται)

Γιά να προφυλαχθήτε από τη γρίπη απόφεύγετε τους κλειστούς και πολυσυχνάστους χώρους.

Το κρυφό σχολειό

Ο ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΟΣ

Μ. ΜΑΚΚΑ, Διευθυντού Χειρουργού του Νοσοκομείου 'Ελληνικού 'Ερυθρού Σταυρού

«Όσο μεγαλώνει η «υδατίς κύστις» υπάρχει κίνδυνος να σπάσει και να χυθεί το υγρό περιεχόμενο της κύστεως ή και οι θυγατέρες κύστεις εις τὰ πέριξ. Έτσι ο έχινόκοκκος του πνεύμονος μπορεί να σπάσει πρὸς ἕνα ἀπὸ τοὺς βρόγχους καὶ μὲ τὸν βήχα νὰ βγῇ τὸ υγρὸ τῆς κύστεως ἢ καὶ κομμάτια ἀπὸ τὸ λευκωπὸ τοίχωμα τοῦ έχινόκοκκου. Ἐάν βγῇ ἔτσι εἰς τεμάχια ὅλο τὸ τοίχωμα τῆς κύστεως, εἶναι δυνατόν νὰ θεραπευθῇ τελείως ὁ ἄρρωστος.

Σὲ κύστεις τοῦ σπληνίου·μπορεῖ ἡ κύστις νὰ σπάσει καὶ νὰ χύσῃ τὸ περιεχόμενό της εἰς τὴν κοιλότητα

Μητρικὴ κύστις.

τοῦ περιτοναίου. Ἐάν ὁ ἄρρωστος ἐπιζήσῃ ἀναπτύσσονται ἀργότερα ἐντὸς τῆς κοιλότητος τοῦ περιτοναίου ἀφθονία κύστεων καὶ τότε ἡ ἄρρώστεια δὲν μπορεῖ νὰ θεραπευθῇ πιά.

Ἐάν ὁ έχινόκοκκος τοῦ σπληνίου σπάσῃ πρὸς τὰ χοληφόρα ἀγγεῖα, ποὺ ὀδηγοῦν τὴ χολὴ ἀπὸ τὸ σπλῆνι στὸ ἔντερο, ἀποφράσσεται πολὺ συχνά ὁ χοληδόχος πόρος καὶ τότε ἔχομε πολὺ βαρεῖα ἄρρώστεια μὲ ἱκτερο (χρυσή), ρίγη καὶ ὑψηλὸ πυρετὸ.

Σὲ ἄλλες περιπτώσεις, σὲ ἀνθρώπους, ποὺ ἔχουν σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ ὄργανά των μίαν ὑδατίδα κύστιν, μπορεῖ νὰ μεταφερθοῦν διὰ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος ἀπὸ ἄλλος μέρος τοῦ σώματος μικρόβια στὴν κύστι, νὰ μολυνθῇ αὕτη καὶ ἔτσι τὸ διαυγὲς υγρὸ τῆς κύστεως νὰ μεταβληθῇ σὲ πύον. Καὶ αὐτὸ εἶναι βα-εἰὰ ἐπιπλοκή, ἐπικίνδυνη γιὰ τὸν ἄρρωστο.

Ἡ μόλυνσις τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὰ ὠάρια τῆς ταινίας έχινόκοκκου γίνεται συνήθως πολὺ ἔνωρίς στὴν παιδικὴ ἡλικία.

Εἶδαμε πὼς οἱ κύστεις μεγαλώνουν πολὺ ἀργά. Ἐνὸς οἱ κύστεις εἶναι μικρὲς δὲν κάμουν συμπτώματα, σὲ ὅποιο ἀπὸ τὰ ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἂν εὐρίσκωνται. Τὸ ἄτομο, ποὺ ἔχει σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ ὄργανά του, στὸ σπλῆνι καὶ στὸν πνεύμονα, μία ἢ καὶ περισσότερες τέτοιες κύστεις, δὲν τὸ καταλαβαίνει, δὲν αἰσθάνεται ἄρρωστος. Ἀμα ὅμως οἱ κύστεις μεγαλώσουν, ἀρχίζουν νὰ ἐνοχλοῦν ἐκεῖνον, ποὺ τις ἔχει. Οἱ ἐνοχλήσεις γε-

νικά δὲν εἶναι πολὺ σοβαρές. Μία κύστις στὸν πνεύμονα προκαλεῖ ξερὸ βήχα, μικρὲς αἱμοπτύσεις, ἐλαφρὸν πόνο στὴν ἀναπνοή, κάποτε δύσπνοια. Ἐάν ἔχη μεγαλώσει μία κύστις τοῦ σπληνίου, ὁ ἄρρωστος αἰσθάνεται βάρος στὴ θέσι τοῦ ἥπατος, κάποτε μικροὺς πόνους, ἄλλοτε πάλι ὁ ἴδιος ὁ ἄρρωστος ἀντιλαμβάνεται ἕνα πρήξιμο, ἔναν ὄγκο στὸ μέρος, ποὺ ἔχει ἀναπτυχθῇ ὁ έχινόκοκκος.

Πολὺ σοβαρότερα καὶ ἀνησυχητικὰ εἶναι τὰ συμπτώματα, ὅταν γίνουν ἐπιπλοκὲς τῆς ἄρρώστειας. Ἐάν ἕνας έχινόκοκκος τοῦ πνεύμονος σπάσῃ πρὸς τοὺς βρόγχους ἔχομε δυνατό βήχα, κάποτε μεγάλη αἱμορραγία· ἐπειδὴ ὁ έχινόκοκκος αὐτὸς εὐκολὰ μολύνεται, συνεχίζεται ὁ βήχας μὲ ἀφθονή ἀπὸχρημψι ἀπὸ πύον. Πυρετὸς εἶναι πολὺ συχνὸς σὲ τέτοιες περιπτώσεις.

Ἐάν ἕνας έχινόκοκκος τοῦ ἥπατος μολυνθῇ, ὑπάρχει πυρετός, πόνοι, καχεξία καὶ ἂν δὲν γίνῃ ἐγχείρησις πολλὰς φορὲς ὁ ἄρρωστος πεθαίνει. Πολὺ ἐπικίνδυνον εἶναι ἐπίσης τὸ σπάσιμο τῆς κύστεως πρὸς τὴν περιτοναϊκὴ κοιλότητα, ἢ πρὸς τὰ χοληφόρα σωληνάρια, ποὺ ὀδηγοῦν τὴ χολὴ ἀπὸ τὸ σπλῆνι στὸ ἔντερο. Ἀπὸ τὰ κομμάτια τοῦ τοιχώματος τῆς κύστεως ἀποφράσσεται ὁ χοληδόχος πόρος καὶ ἐμφανίζεται ρίγος, πυρετός, ἱκτερος, βαρεῖα σηπτικὴ κατάσταση καὶ χωρὶς ἐγχείρησις ἐπέρχεται ὁ θάνατος.

Δὲν εἶναι ὀλίγοι οἱ ἄρρωστοι, ποὺ πεθαίνουν κάθε χρόνο ἀπὸ τὸν έχινόκοκκο καὶ τις ἐπιπλοκὲς του.

Ὅπως στὸν ἄνθρωπο, ἔτσι ἀναπτύσσεται ἡ κύστις τοῦ έχινόκοκκου καὶ σὲ ὠριμένα ζῶα, τὰ ὁποῖα μολύνονται μὲ τὰ αὐγά τῆς ταινίας τοῦ έχινόκοκκου τρώγοντας χόρτο σὲ λειβάδια μολυσμένα μὲ αὐγά έχινόκοκκου ἀπὸ τὰ κόπρανα τῶν σκύλων, ἢ πίνοντας μολυσμένο μὲ αὐγά νερό.

Στις χώρες, ποὺ ὑπάρχει ὁ έχινόκοκκος, τὰ σφάγια ζῶα εἶναι μολυσμένα σὲ μεγάλῳ βαθμῷ, περισσότερο τὰ πρόβατα καὶ τὰ βόδια, ὀλιγώτερο οἱ κατσίκες, οἱ χοῖροι, τὰ ἄλογα.

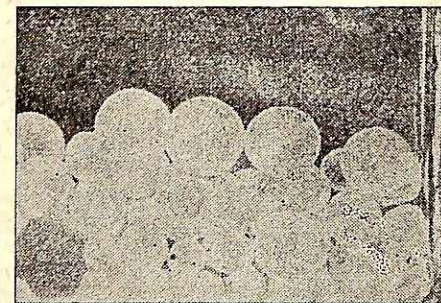
Στὰ σφαγεῖα τῶν Ἀθηνῶν 50 - 80 % τῶν προβάτων καὶ τῶν βοδιῶν εἶναι μολυσμένα. Ἡ συχνὴ αὕτη μόλυνσις τῶν σφαγίων ἔχει καθὼς θὰ ἰδοῦμε πολὺ μεγάλη σημασία γιὰ τὴ διάδοσι τοῦ έχινόκοκκου στοὺς σκύλους καὶ ἀπὸ αὐτοὺς καὶ στὸν ἄνθρωπο.

Καὶ στὰ ζῶα τὰ συχνότερα προσβαλλόμενα ἀπὸ τὸν έχινόκοκκο ὄργανα εἶναι οἱ πνεύμονες καὶ τὸ σπλῆνι.

Εἶδαμε πὼς μολύνονται τὰ ζῶα ποὺ βόσκουν καθὼς καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ αὐγά, τὰ ὁποῖα ἐκκινῶνται κατὰ χιλιάδας μὲ τὰ κόπρανα ὁ σκύλος, ποὺ ἔχει μέσα του τὴν ταινία έχινόκοκκου. Δὲν εἶδαμε ὅμως ἀκόμη πὼς μολύνεται ὁ σκύλος.

Δὲν πρέπει νὰ νομίζετε πὼς ὅλοι οἱ σκύλοι ἔχουν στὰ ἔντερά των τὴ μικρὴ ταινία έχινόκοκκου· γιὰ νὰ ἀναπτυχθῇ αὕτη ἡ ταινία πρέπει ὁ σκύλος νὰ μολυνθῇ τρώγοντας σπλάγχνα ζῶων, τὰ ὁποῖα περιέχουν «υδατίδας κύστεις». Εἶδαμε ὅμως πάρα πάνω πὼς 50 - 80% ἀπὸ τοὺς πνεύμονας καὶ τὰ ἥπατα τῶν προβάτων καὶ τῶν βοδιῶν περιέχουν ὑδατίδας κύστεις. Αὐτὰ τὰ ἄρρωστα σπλάγχνα δὲν μποροῦν νὰ πωληθοῦν καὶ νὰ δοθοῦν στὴν κατανάλωσι ὡς τροφὴ ἀνθρώπων. Εἰς τὰ σφαγεῖα τῶν μεγάλων πόλεων γίνεται κρεοσκοπία ἀπὸ κτηνιάτρους καὶ ὅλα τὰ μὲ έχινόκοκκους μολυσμένα σπλάγχνα καταστρέφονται σὲ κλιβάνους μὲ ὑψηλὴ θερμοκρασία. Αὐτὸ ὅμως δὲν γίνεται παντοῦ. Πρὸ παντὸς στὰ χωριά ἢ στὰ μεγάλα κτήματα, ὅπου σφάζουν πρόβατα, ὅταν ἰδοῦν πὼς τὰ σπλάγχνα ἔχουν κύστεις έχινόκοκκου καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὰ φάγουν ἢ νὰ τὰ πουλήσουν, τὰ ρίχνουν στὰ σκυλιά, τὰ ὁποῖα πάντοτε μαζεῦονται ἐκεῖ, ποὺ μυρίζονται τροφή.

Ὁ σκύλος τρώγει τὸ σπλῆνι, ποὺ περιέχει τὴν ὑδατίδα κύστι. Στὴν ἐσωτερικὴ στιβάδα τοῦ τοιχώματος τῆς ὑδατίδος κύστεως ὑπάρχουν ὅμως μικρὲς μικροσκοπικὲς σκληροκεφαλῆς οἱ ὁποῖες φθάνοντας στὸ λεπτὸ ἔντερο τοῦ σκύλου, ποὺ κατεβρόχθισε τὸ μολυσμένο σπλάγχνο ἀναπτύσσονται σὲ μικρὲς ταινίες, οἱ ὁποῖες τρέφονται ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐντέρου. Μετὰ μερικὲς ἑβδομά-

Θυγατέρες κύστεις.

δες οἱ μικρὲς αὐτὲς ταινίες ἀποβάλλονται, ὅπως εἶδαμε πρῖν, μὲ τὰ κόπρανα καὶ γεμίζουν μὲ ὠάρια τὰ λειβάδια καὶ τοὺς βοσκοτόπους γιὰ νὰ μολύνουν τὰ ζῶα, ποὺ βόσκουν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄνθρωπο.

Ἐτσι ἐγνωρίσαμε τὸ βιολογικὸ κύκλο τοῦ παρασίτου· καθὼς εἶδαμε αὐτὸ χρειάζεται γιὰ νὰ ἐξελιχθῇ διὰ ὄργανισμούς, ἢ διὰ ζενιστὰς ὅπως συνειθίζομε νὰ λέμε. Ὁ ἕνας ζενιστὴς εἶναι ὁ σκύλος, στοῦ ὁποῖου τὸ ἔντερο ζῇ καὶ τρέφεται ἡ ταινία έχινόκοκκος, δεύτερος δὲ ζενιστὴς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἢ τὸ πρόβατο ἢ τὸ βόδι, στοῦ ὁποῖου τὰ ὄργανα συμπληρώνει τὸ παράσιτο τὴν ἐξέλιξί του ὑπὸ τὴ μορφή ὑδατίδος κύστεως.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

Τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1951 ἔλαθε χώραν εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας σεμνὴ ἑορτὴ, τὴν ὁποίαν ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας Τῆς Ἡ. Μ. Ἡ Βασίλισσα. Παρέστησαν ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ε. Ε. Σ. οἱ κ. κ. Γεν. Γραμματεὺς καὶ Γεν. Διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας Μ. Γούτος καὶ Τριανταφύλλου, ἡ σύζυγος τοῦ εὐεργέτου Κα Μερότη Ν. Κονιαλίδου, ἡ Κα Ἑλένη Λεβίδη - Χιρόντο καὶ πολλὰ ἐπίλεκτα μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Κατ' αὐτὴν ἐγένοντο α) τὰ ἐγκαίνια τῆς ὀρθοπαιδικῆς κλινικῆς εἰς μνήμην τῶν Χρυσοστόμου καὶ Μαρίας Κονιαλίδου, β) κατάθεσις θεμελίου λίθου τοῦ «Ριπείου» νοσηλευτικοῦ περιπτέρου καὶ γ) τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου πλυντηρίου καὶ τῶν μηχανικῶν αὐτοῦ ἐγκαταστάσεων.

Ἡ ἑορτὴ ἤρχισε μὲ ἀγίασμόν, ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Εὐρίππου κ. Ἀλεξίου. Μετὰ τὸν ἀγίασμόν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε. Ε. Σ. κ. Γεωργακόπουλος δι' ἐμπνευσμένον λόγον ἐξήρε τὴν σημασίαν τῶν ὥραιων χειρονομιῶν τῶν δωρητῶν Νικολάου Κονιαλίδου, Παντελῆ Ρίπης καὶ τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ Συμβουλίου τοῦ Ε. Ε. Σ., αἱ ὁποῖαι προσθέτουν νέους κρίκους εἰς τὴν μακρὰν ἄλυσιν τῶν δωρεῶν, τῶσαν ἄλλων μεγάλων Ἑλλήνων πατριωτῶν, χάρις εἰς τοὺς ὁποῖους ἡ χώρα ἐπροικίσθη μὲ ἔργα καὶ ἰδρύματα ὑψίστης ἐθνικῆς ὠφελείας καὶ ἐσκιαγράφη, ὡς ἀκολούθως, τοὺς εὐγενεῖς δωρητὰς, τῶν ὁποίων αἱ πράξεις πρόκεινται ὡς φωτεινὰ παραδείγματα πρὸς μίμησιν, διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων ἀναγκῶν, τὰς ὁποίας ἔχει ἡ Πατρίς.

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Ὁ κ. Νικόλ. Κονιαλίδης, διὰ δωρεᾶς τοῦ ὁποῖου ἀνηγέρθη ἡ ἐγκαινιάζομένη ὀρθοπαιδικὴ κλινικὴ εἰς μνήμην τῶν γονέων του, ἐγεννήθη εἰς τὸ Ἀζάριον τῆς Μ. Ἀσίας τῷ 1908. Ὁ πατὴρ του θερμὸς πατριώτης καὶ ἐπίλεκτον μέλος τῆς Ἑλληνικῆς ἐν Ἀζαρίῳ Κοινωνίας, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καταστροφῇ, οὗτος δέ, μεῖραξ ἔτι, ἀνεχώρησεν εἰς Ἀργεντινὴν, ὅπου διὰ τῆς φιλοπονίας του ἐπεβλήθη, ἀποθὰς σημαντικώτατος παράγων τῆς ὅλης οἰκονομικῆς κινήσεως καὶ πάσης προόδου εἰς τὴν φιλόξενον καὶ μεγάλην ἐκείνην Δημοκρατίαν.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ ὅμως, ὅπως δημιουργήσῃ τὴν ἐξέχουσαν θέσιν, τὴν ὁποίαν σήμερον κατέχει, δὲν ἐλησμόνησε ποτὲ τὴν μακρινὴν Πατρίδα του. Τρις ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς ἐν Μπουένος Ἀῖρες Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἀρωγὴν

Ἡ νέα ὀρθοπαιδικὴ Κλινικὴ ἡ δωρεὰ τοῦ κ. Ν. Κονιαλίδου.
The new orthopedic dispensary (donation of Mr. Konialides).

αὐτοῦ ἐκτίσθησαν δύο Ἑλληνικὰ Σχολεῖα εἰς τὴν Πρωτεύουσάν τῆς Ἀργεντινῆς, τὸ «Κεντρικόν» καὶ τὸ «Πανελλήνιον».

Ἀπὸ τοῦ 1930-1935 ἡ Ἑλλάς τὸν διωμάζει Γεν. Πρόξενον διὰ τὴν Ἀργεντινὴν καὶ συνεχῶς ὡς Ἐμπορικὸν Σύμβουλον τῆς ἐκεῖ Ἑλληνικῆς Β. Πρεσβείας.

Αἱ ἐπιτυχίαι του αὐταὶ καὶ αἱ τιμαὶ συντελοῦν εἰς τὸ νὰ γιγαντοῦται ἡ νοσταλγία αὐτοῦ καὶ τῆς πολυτίμου συνεργασίας του, εἰς ὅλας τὰς προσπάθειάς του, Κας Μερότης Κονιαλίδου, διὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὸ ἐν-

Ἡ Ἡ. Μ. Ἡ Βασίλισσα κατὰ τὴν ἀφίξιν της εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας. Δεξιὰ ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γ. Γραμματεὺς τοῦ Ε. Ε. Σ. κ. κ. Γ. Γεωργακόπουλος καὶ Γ. Μινδλερ.
H. M. the Queen at the G.R.C. «Asklepieion» in Voulas with Mr. C. Georgacopoulos, President G.R.C. and Mr. G. Mindler Gen. Secretary G.R.C.

διαφέρουν τοῦ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς. Ἀπὸ τοῦ 1948 ἀποστέλλει ἀνωνύμως πλείστας ἐνισχύσεις ἰδίᾳ ὑπὲρ τοῦ Ἀσκληπιείου καὶ τέλος τῇ εἰσιγγήσει τοῦ Συνεργάτου τοῦ Ε. Ε. Σ. Καθηγητοῦ κ. Θεοδ. Γαροφαλλίδου, ἀποφασίζει τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐγκαινιάζομένης ὀρθοπαιδικῆς Κλινικῆς, ἀποθλέπων ὅχι μόνον εἰς τὴν παροχὴν νοσηλείας καὶ ἰάσεως εἰς τοὺς πάσχοντες, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρόδον τῆς Ἐπιστήμης διὰ τῆς τελείας κατάρτισεως ἐιδικῶν ὀρθοπαιδικῶν ἱατρῶν. Ὁ κ. Κονιαλίδης κατετάγη ἤδη μεταξὺ τῶν μεγάλων Εὐεργετῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

«ΡΙΠΕΙΟΝ» ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ
Ὁ Παντελῆς Λεονάρδου Ρίπης, παλαιὸς Ἀθηναῖος, κτηματίας καὶ κάτοικος τῆς ἐν τῷ περιφίμῳ ἄλλ' ἐξαφανισμένῳ συνεχῶς Ἑλαιῶν τῶν Ἀθηνῶν περιοχῆς Ἀγίου Σάββα, μὴ εὐτυχῆσας ν' ἀποκτήσῃ ἰδία τέκνα, περιέθαλε μὲ τὴν ἀνεξάντλητον στοργὴν του καὶ τὸ χριστιανικὸν ἐνδιαφέρον του ὅλα τὰ πάσχοντα παιδιά τῆς Ἑλλάδος.

Ὅταν τῷ 1933 ἀσθενήσας βαρέως καὶ νοσηλευόμενος εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Νοσοκομεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἡσθάνθη προσεγγίζουσάν τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του διὰ τὴν Αἰωνίαν Ζωὴν, ἐζήτησε νὰ μὴ ποῖα ἰδρύματα ἀσχολοῦνται μὲ τὴν προστασίαν καὶ νοσηλείαν τῶν πασχόντων παιδιῶν καὶ μετὰ τὴν ἐξέλεξε τὸ Ἀσκληπιεῖον τοῦ Ε. Ε. Σ., τὸ ὁποῖον κατέστησε κληροδόχον του, διατηρήσας ὑπὲρ (Συνεχία στὴ σελ. 16)

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΣΕ ΛΕΥΚΟ ΦΟΝΤΟ

KATHLEEN JEPPI

Τ. Διτρίας του ΕΣΝ της εν Γενεύης
Ενώσεως των Έρυθρων Σταυρών

II

“Ετσι έγραψε το περίφημο βιβλίο του ή «Ανάμνησις από το Σολφερίνο», με το οποίο, αφού περιέγραψε τη φρίκη και τα δεινά, που είχε ως επακόλουθα ή μάχη, έδωσε την ιδέα του σχεδίου του. Βασική ιδέα ήταν να ιδρυθούν, στις διάφορες χώρες, οργανισμοί, που θα είχαν ως έργο να εξασκούν, σε περίοδο ειρήνης, άνδρες και γυναίκες στην περίθαλψη, σε ώρα πολέμου, των τραυματιών και των θυμάτων αυτού.

Το σχέδιο αυτό τελειοποιήθηκε αργότερα, με τη βοήθεια 4 Έλβετων συναδέλφων του. Το 1863 ή Έπιτροπή αυτή των 5 έστειλε πρόσκληση σε διάφορες κυβερνήσεις για την αποστολή αντιπροσώπων, οι οποίοι θα συζητούσαν στη Γενεύη της Έλβετίας τον τρόπο της εφαρμογής του σχεδίου. Μολονότι ή διάσκεψις αυτή της Γενεύης κατέληξε σε συμφωνίες επάνω στις υποδείξεις του Ντυνάν, τίποτε δεν μπορούσε να θεωρηθ ή ως επίσημο, διότι ή διάσκεψις είχε φυσικά ήμειψισμο χαρακτήρα, έφ’ όσον ή πρόσκλησις σ’ αυτήν δεν προήρχετο από την Έλβετική Κυβέρνηση, αλλά από ιδιώτας.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Για να θεραπευθ ή Έλλειψις αυτή το 1864 έγινε μία διπλωματική διάσκεψις για τον καταρτισμό Διεθνούς Συνθήκης για την προστασία θυμάτων πολέμου. Η διπλωματική αυτή διάσκεψις οργανώθηκε από την Έλβετική Κυβέρνηση στη Γενεύη.

Το αποτέλεσμα της διασκέψεως ήταν ή υπογραφή από 12 κυβερνήσεις της περίφημης πρώτης συνθήκης της Γενεύης για τη βελτίωσι των όρων διαβιώσεως των τραυματιών και άσθενών των ενόπλων δυνάμεων εις το πεδίο των μαχών.

Μέλη της Διπλωματικής Διασκέψεως 1949 στη Γενεύη στην οποία συμμετείχε και ή Έλλάς διά του κ. Μ. Πεσματζόγλου, Νομικού Συμβούλου Ε.Ε.Σ. ως Αρχηγού της Έλληνικής Αντιπροσωπείας και του κ. Ρ. Άγαθοκλή.

Μετά τη συνθήκη αυτή οι 12 κυβερνήσεις συνεφώνησαν.

1) Να υιοθετηθ ή ως έμβλημα ο Έρυθρος Σταυρός σε λευκό φόντο (τα χρώματα της Έλβετικής σημαίας αντίστροφα). Το έμβλημα αυτό θα το έφερε το προσωπικό, που θα είχε τη φροντίδα των τραυματιών και θα έτοποθετείτο στα Νοσοκομεία, στα φορεία και στα λοιπά μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τους τραυματίες. Το έμβλημα αυτό να είναι το σημά της ουδετερότητας όλων των Νοσοκομειακών υπηρεσιών.

2) Να είναι σεβαστό και να θεωρούνται ως ουδέτεροι το προσωπικό, τα Νοσοκομεία και τα μεταφορικά μέσα, που χρησιμοποιούνται για τους τραυματίες.

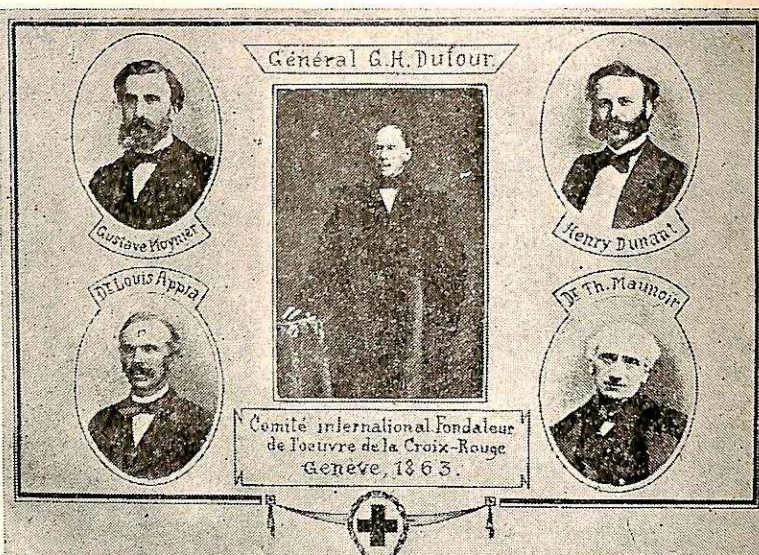
3) Να διασφαλίζονται τα δικαιώματα και ή έλευθερία των τοπικών πληθυσμών, που βοηθούν στην περίθαλψη των τραυματιών.

4) Να φροντίζουν την έπιστροφή των ανικανών, για πόλεμο, στις έστιές των.

Εις τα άρθρα αυτά της πρώτης Συνθήκης της Γενεύης, που έγιναν στην πρώτη διπλωματική διάσκεψις βρίσκεται το κλειδί του θαύματος της δράσεως του Έρυθρου Σταυρού σε περίοδο πολέμου.

Αυτά δίνουν την εξήγησι γιατί τα κτίρια με τον Έρυθρό Σταυρό έμειναν άθικτα κατά την επιδρομή των αεροπλάνων, που είδαμε στο προηγούμενο άρθρο, γιατί το πλωτό Νοσοκομείο εξακολούθησε ανενόχλητο το δρόμο του και πώς έφθασαν μέσα στ στρατόπεδα τα γράμματα και τα πακέτα των αιχμαλώτων πολέμου.

Η υπογραφή της περίφημης συνθήκης της Γενεύης

‘Ο Έρ. Ντυνάν και οι 4 συνάδελφοί του, που ίδρυσαν τον Έρ. Σταυρό. ‘Ο Στρατηγός Dufour υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος της Έπιτροπής του Διεθνούς Έρ. Σταυρού.

έγινε πριν από 90 χρόνια και αναθεωρήθηκε το 1906.

Από τότε έχουν προσχωρήσει και άλλες κυβερνήσεις και το 1949 έλαβαν μέρος και υπέγραψαν τη συνθήκη της Γενεύης 61 κυβερνήσεις.

Αλλά αν και επέρασαν πολλά χρόνια, παρά τις προσθήκες και αλλαγές, που έγιναν, ή πρώτη συνθήκη της Γενεύης και τα 10 άρθρα της παραμένουν και σήμερα ή βάση των συμφωνιών μεταξύ των εθνών για την μεταχείρησι των θυμάτων πολέμου.

Οι κεντρικές της ιδέες μένουν ακλόνητες — ή συνθήκη στέκεται σαν θεμέλιος λίθος της νεωτέρας τακτικής, που φέρει κάποια ανθρώπινη καλωσύνη μέσα στον πόλεμο.

Και από την πρώτη αυτή συνθήκη σαν από σπόρο ξεφύτρωσε ή οργάνωσις του Έρυθρου Σταυρού, που φέρει σ’ όλες τις γωνιές της γής το μήνυμα της καλής θελήσεως και το ιδεώδες της αποτελεσματικής βοήθειας προς όσους έχουν ανάγκη.

(Συνεχίζεται)

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ, Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Πολλές φορές στη γλώσσα, στον ουρανίσκο ή στην έσωτερική επιφάνεια των χειλέων ή των παρειών έμφανίζονται μικρές στρογγυλές εξέλκώσεις λευκοκίτρινες, που γύρω γύρω έχουν ένα κύκλο κόκκινο. Οι εξέλκώσεις αυτές, που παρουσιάζονται σε μικρούς και σε μεγάλους, λέγονται άφθες. Έτσι τις ώνόμασε ο αρχαίος μεγάλος Ιατρός Ίπποκράτης. Οι άφθες είναι πολύ ένοχλητικές, γιατί προξενούν ένα κάψιμο κατά την όμιλία, κατά τη μάσησι και κατά την κίνησι της γλώσσας.

Οι άφθες είναι πολλών ειδών, ανάλογα με το αίτιο, που τις προκαλεί. Οι κοινές άφθες δεν είναι μεταδοτικές. Αυτές παρουσιάζονται σε άτομα, που κάνουν κατάχρησι παστών, άλμυρου τυριού, τομάτας, καπνού ή κάποτε οδοντοτριμμάτων. Άλλοτε είναι αποτέλεσμα δυσπεψίας. Η πάθησι άργεί καμιά φορά να περάσει. Χρειάζεται 3 ή περισσότερες εβδομάδες.

Μεταδοτικές, είναι οι λεγόμενες λοιμώδεις άφθες, που συγγενεύουν με τον άφθώδη πυρετό. Ο άφθώδης πυρετός είναι άρρώστεια επιδημική, μεταδοτική κι αυτή. Προσβάλλει τα ζώα, τα βόδια, τις κατσίκες, τα πρόβατα, τις γάτες, τους σκύλους κλπ. Από τα ζώα αυτά μεταδίδεται και στον άνθρωπο, δηλ. στους βοσκούς, στους γαλακτοκόμους, στους κρεοπώλες. Στα βρέφη μεταδίδεται με το γάλα των άρρώστων ζώων, που δεν το βράζουν οι μητέρες. Η άρρώστεια φέρνει ρίγη, κεφαλόπονο, πυρετό, μυαλγίες κλπ.

Υπάρχουν και κάποιες άλλες άφθες (άφθες του Μπερνάρ), που παρουσιάζονται στον ουρανίσκο και παράγονται από την πίεσι της γλώσσας κατά το θηλασμό ή από κακώσεις, που κάνει το δάκτυλο της μητέρας κατά την καθαριότητα του στόματος του παιδιού. Έπίσης παράγονται από τη λαστιχένια θηλή του θηλάστρου.

Πολύ σπάνιες είναι οι άφθες, που παρουσιάζονται σε μεγάλη ήλικία μεταξύ 20 - 50 ετών. Είναι άφθες, που όφειλονται σε χρόνιες δυσπεψίες.

Η θεραπεία των άφθων είναι διάφορη για κάθε είδος. Γενικά όμως μπορεί κανείς να προφυλαχθ ή από τις κοινές, τρώγοντας γάλα, ψάρια, νωπά λαχανικά και χρησιμοποιώντας βιταμίνη Β. Πρέπει νάχη κανονικές κενώσεις και να πλύν η στόμα με διάλυμα σόδας 2%. Ν’ αποφεύγη τα άλμυρά, τα ξινά και γενικά έρεθιστικά φαγητά και ποτά. Οι λοιμώδεις και ο άφθώδης πυρετός έχουν ανάγκη καθαρισμού, άποχ η από άρρωστα ζώα και βράσιμο καλό του γάλακτος. Καλό είναι ν’ απομονώνεται ο άρρωστος. Τέλος για τις άφθες Μπερνάρ πρέπει οι μητέρες να αποφεύγουν το βάλισμο του δακτύλου στο στόμα του παιδιού και να πλύνουν το στόμα μ’ ένα έλαφρό αντισηπτικό.

Έρυθροσταυρίται Α’. Δ. Σ. Κύμης με τις οδοντόπαστες και οδοντόβουρτσες (δωρεά των Αμερικανών Έρυθροσταυριτών)
Distribution of tooth-pastes and tooth-brushes (donation Am J.R.C.) to the pupils of the 1st Elem. School, Kymi.

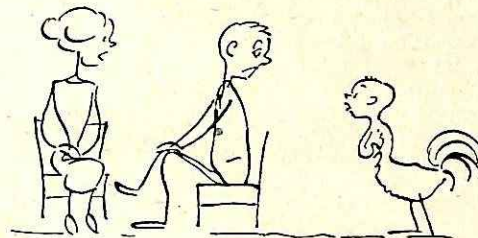
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Η ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

ΟΤΑΝ ΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

“Αν μεταξύ τους έχουνε κουθέντα οι γονείς σας, να μην τους διακόπτετε με λόγια κ’ έρωτήσεις, ούτε κουθέντα φυσικά ν’ αρχίζετε δική σας, γιατί κι αυτό, να ξέρετε, τους ένοχλεί επίσης.

Κι άμα στο σπίτι έρχεται μια βίζιτα, ένας ξένος, τότε, καταλαβαίνετε, πώς πρέπει ώρισμένως άκόμα πιό προσεκτικοί να στέκεσθε μπροστά του και πάντα να θυμάστε, ότι δεν πρέπει με φωνές να παίρνετε τ’ αυτιά του, σά να του χέτε «κύριε, τώρα έσεις σωπάστε»...

Παιδί, που τη συζήτησι των άλλωνών δε σέβεται κι όλο φωνάζει, ή ξαφνικά σαν κόκορας πετιέται και μέσ’ στην όμιλία τους μεμιάς ανακατεύεται, δεν ξέρει από ευγένεια και ούτε συγχωριέται.

ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Μά και στο τραπέζι πάλι προσοχή πολύ μεγάλη πρέπει το παιδάκι νάχη, μέσ’ στο πιάτο του να βλέπει και να τρώ η όπως πρέπει κι όχι έτσι όπως λάχη.

Σκύβε πάνω από το πιάτο, μην τα κάνεις άνω κάτω τις κοινές, τρώγοντας γάλα, ψάρια, νωπά λαχανικά και χρησιμοποιώντας βιταμίνη Β. Πρέπει νάχη κανονικές κενώσεις και να πλύν η στόμα με διάλυμα σόδας 2%. Ν’ αποφεύγη τα άλμυρά, τα ξινά και γενικά έρεθιστικά φαγητά και ποτά. Οι λοιμώδεις και ο άφθώδης πυρετός έχουν ανάγκη καθαρισμού, άποχ η από άρρωστα ζώα και βράσιμο καλό του γάλακτος. Καλό είναι ν’ απομονώνεται ο άρρωστος. Τέλος για τις άφθες Μπερνάρ πρέπει οι μητέρες να αποφεύγουν το βάλισμο του δακτύλου στο στόμα του παιδιού και να πλύνουν το στόμα μ’ ένα έλαφρό αντισηπτικό.

Χέρια, στόμα σκουπίζε τα πάντοτε με την πετσέτα.

Κι άμα τη σούπα σου ρουφάς, που λές, με το κουτάλι, οι ρουφηγιές σου άθόρυβες πρέπει να είναι πάλι. Κοίτα μην κάνης χρού-χρού-χρού σά χαλασμένη βρύση. Αυτή τη μουσική κανείς δε θα στη συγχωρήσει.

Μά και ό,τι άλλο πίνεις με ποτήρι ή με φλυτζάνι, ένθυμοι οι ρουφηγιές σου πώς ν’ ακούγονται δεν κάνει. Και τον κανόνα αυτόν έδω να βάλης στο μυαλό σου, που στο τραπέζι ο λαίμαργος σαν κάτση τον ξεχάνει: Με το πηρούνι πάντοτε να τρώς τ’ φαγητό σου και το χεράκι σου λουτρό στη σάλτσα να μην κάνη.

ΑΝ. ΒΩ.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΜΑΡΚΟΝΙ

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ

N. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Συχνά συμβαίνει να διαβάσουμε στις εφημερίδες ή να ακούσουμε στο ραδιόφωνο, ότι κάποιο πλοίο, ταξιδεύοντας στους απέραντους ωκεανούς, βρέθηκε σε κίνδυνο και ζητήθηκε βοήθεια με τον ασύρματο. Και τις περισσότερες φορές η βοήθεια αυτή φθάνει εγκαίρως και ένα πλήθος ανθρώπινες υπάρξεις σώζονται από βέβαιο θάνατο. Οφείλεται δε η σωτηρία των στον ασύρματο τηλεγράφο, του οποίου εφευρέτης υπήρξε ο Ιταλός σοφός Γουλιέλμος Μαρκόνι.

Ο Μαρκόνι γεννήθηκε στη Βολωνία της Ιταλίας το 1874. Ο πατέρας του ήταν πλούσιος έμπορος, η δε μητέρα του αγγλικής καταγωγής. Από τη μικρή του ηλικία ο Γουλιέλμος ένοιωθε ζωηρή κλίση προς τις φυσικές επιστήμες και σε ηλικία 12 χρόνων έμελετο με πάθος τη φυσική και τη χημεία. Ο καλύτερος φίλος του μικρού Μαρκόνι ήταν ένας γέρος τυφλός, παλαιός τηλεγραφικός υπάλληλος, που συχνά του εξηγούσε τη λειτουργία του τηλεγράφου, τον όποιον είχε εφεύρει αρκετά χρόνια προηγουμένως ο Μόρς, και του έδιδε τα σημεία του μουσικού αλφαβήτου.

Σε ηλικία 20 χρόνων ο Μαρκόνι έδιάβαζε ένα φυλλάδιο, που μιλούσε για ένα μεγάλο Γερμανό επιστήμονα, τον Έρρικο Χέρτς. Ο Χέρτς είχε ανακαλύψει τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα, που από το όνομά του καλούνται έρτσιανα, και τα οποία μπορούν να παραχθούν από μία ηλεκτρομαγνητική συσκευή και να σκορπισθούν στην ατμόσφαιρα, όπως περίπου μεταδίδονται διά του αέρος τα ήχητικά κύματα, όταν φωνάζουμε ή όταν κατά ένα οποιοδήποτε τρόπο παραγάγουμε κάποιον κρότο.

Το συμπέρασμα, που έβγαλε ο Μαρκόνι από το διάβασμα του φυλλαδίου εκείνου και από τις άλλες μελέτες του, ήταν, πως, αφού τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα σκορπίζονται στην ατμόσφαιρα, μπορούμε, αν έχουμε την κατάλληλη συσκευή, να τα συλλάβουμε, όπως περίπου συλλαμβάνει το αυτί μας τα ήχητικά κύματα.

Ερυθροσταυρίται 16ου και 17ου Δημ. Σχολ. Α. Περιφ. Αθηνών, προσφέρουν χρήσιμα δώρα σε μία τυφλή γυναίκα.

Juniors of the 16th and 17th Elem. Schools, Athens offer parcels to a blind old woman.

μολονότι, πολύ συχνά συμβαίνει να βρίσκωστε σε άσκητη απόσταση από το σημείο, όπου παράγεται ο κρότος.

Άρχισε λοιπόν τα πειράματά του δουλεύοντας μέρα και νύχτα. Κάποιο βράδυ του 1894, ύστερα από αποτυχίες, αλλά και επίμονη εργασία πολλών μηνών, κατώρθωσε να επιτύχει την πρώτη μετάδοσι και λήψι ή-

Γ. Μαρκόνι

λεκτρομαγνητικών κυμάτων χωρίς άνωγό. Έπιασε ένα κουμπί μέσα σ' ένα δωμάτιο του σπιτιού των, ένας μικρός σπινθήρας αναπλήρησε από τη συσκευή και ο ήχος ενός μικρού κουδουνιού άνηχησε στο διπλανό δωμάτιο, δέκα βήματα μακρύτερα. Ξεφωνίζοντας από χαρά ο νεαρός εφευρέτης έτρεξε να ξυπνήσει τη μητέρα του για να της αναγγείλει την πρώτη επιτυχία των πειραμάτων του. Το πρόβλημα της μεταδόσεως ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων από ένα πομπό και της λήψεως των κυμάτων αυτών από ένα δέκτη, χωρίς τη μεσολάβηση άνωγού, είχε λυθεί. Το πρώτο βήμα για την εφεύρεσι του ασυρμάτου τηλεγράφου είχε γίνει και, όπως λέει μία παλιά παροιμία, η καλή αρχή είναι η μισή επιτυχία σε κάθε προσπάθεια.

Όταν ο Μαρκόνι έτελειποίησε αρκετά την εφεύρεσί του την παρουσίασε στην Ιταλική Κυβέρνησι. Ο Υπουργός όμως των Ταχυδρομείων και Τηλεγράφων ούτε την έπρόσεξε καν. Με την παρακίνησι τότε της μητέρας του, ο Μαρκόνι έφυγε το 1896 στην Αγγλία. Η Κυβέρνησι κατάλαβε άμέσως τη σημασία της εφευρέσεως του νεαρού Ιταλού. Έτσι θα γινόταν κατορθωτή η επικοινωνία με τα πλοία, που ταξίδευαν στους ωκεανούς και το ζήτημα αυτό ενδιέφερε την Αγγλία, κράτος με τεράστιο εμπορικό στόλο. Το 1897 ιδρύθηκε η πρώτη «Εταιρία Έκμεταλλεύσεως του Ασυρμάτου Τηλεγράφου» και ιδρύθηκε ο πρώτος σταθμός στο μικρό νησί Βάιτ, απ' όπου έγινε και η πρώτη ασύρματη επικοινωνία με πλοία, που βρίσκονταν σε απόσταση 18 μιλίων.

Το 1899 ο Μαρκόνι έδοκίμασε μία από τις μεγαλύτερες χαρές της ζωής

του. Η εφεύρεσί του συνετέλεσε στο να σωθούν ανθρώπινες υπάρξεις κατά το ναυάγιο ενός πλοίου στη θάλασσα της Μάγχης, το οποίο έζητησε βοήθεια με τον ασύρματο. Από τη στιγμή εκείνη το όνομα του Μαρκόνι έγινε γνωστό στον κόσμο ολόκληρο, και η εγκατάστασι ασυρμάτων στα πλοία άρχισε να γενικεύεται.

Το 1901, πρό 50 ακριβώς χρόνων, ο Μαρκόνι, αντιμετώπιζοντας πολλές δυσκολίες και εμπόδια, πέτυχε την πρώτη επικοινωνία με τον ασύρματό του ανάμεσα στην Ευρώπη και την Αμερική.

Το 1909, σε ηλικία 35 ετών τιμήθηκε με το Βραβείο Νόμπελ της Φυσικής. Η τραγωδία του «Τιτανικού» το 1912 απέδειξε πόσο δίκιο είχε ο Μαρκόνι, όταν υποστήριζε ότι όλα τα πλοία πρέπει να είναι εξοπλισμένα με ασύρματο.

Συνεχίζοντας τις προσπάθειές του ο μεγάλος σοφός, το 1927 κατώρθωσε να μεταδώσει ολόκληρη την ανθρώπινη φωνή από την Αγγλία στην Αυστραλία και το 1930, γυρίζοντας ένα κουμπί στο Λονδίνο, άναψε τα φώτα της μεγάλης εκθέσεως του Σίδνεϋ της Αυστραλίας με τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα, που μεταδόθηκαν διά του αέρος. Το πιο αξιοθαύμαστο όμως απ' όλα αυτά είναι το ότι ο Μαρκόνι ούδέποτε έκαμε συστηματικές σπουδές: Υπήρξε ένας αυτοδίδακτος, ένας άνθρωπος, που μορφώθηκε μόνος με τη μελέτη και την εργασία. Απέθανε το 1937.

Οι περισσότερες Κυβερνήσεις τον έτιμησαν με τα ανώτατα παράσημά τους και η Ιταλική τον δώδωσε γερουσιαστή και μαρκήσιο.

Η εφεύρεσί του υπήρξε μία από τις σημαντικότερες για την ανθρωπότητα, γιατί, εκτός των άλλων, ώδηγησε στην εφεύρεσι του ραδιοφώνου, του ραντάρ και της τηλεόρασεως. Το δέ όνομά του θα μείνει αθάνατο, μαζί με τα όνόματά τσων άλλων σοφών και επιστημόνων, που αφιέρωσαν τη ζωή τους για το καλό και την πρόοδο της ανθρωπότητας.

Ερυθροσταυρίται Δ. Σ. Μεσαριάς - Αιγίνης, εις το σχολικόν κήπον.

Juniors of the Elem. School Messaria - Aegina, at their school garden.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑ

Στην Αμερική, όπως έγραφαν τελευταία οι εφημερίδες, έγινε νόμος για τη στρατολογία των γυναικών. Σύμφωνα μ' αυτόν και η γυναίκα θα παίρνη μέρος στους πολέμους, όπως περίπου και ο άνδρας.

Θα ξέρετε βέβαια πως και στα παλιά χρόνια πολέμουσαν οι γυναίκες. Μήπως η Αρτεμισία δεν έλασε μέρος στη Ναυμαχία της Σαλαμίνας, σάν σύμμαχος του Ξέρξη; Και θα θυμάστε, βέβαια, από την ιστορία πως η Αρτεμισία, Βασίλισσα της Καρίας, πολέμησε με τόση γενναίότητα ώστε ο Ξέρξης να πη την περφημη εκείνη φράσι: «Οι μὲν ἄνδρες γεγόνασι μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες».

Επειτα μήπως η Τελέσιλλα δεν έσωσε το Αργος;

Στα 510 π. Χ. οι Σπαρτιάτες με το Βασιλιά τους Κλεομένη έξεστράτευσαν εναντίον του Αργους. Νίκησαν τους Αργείους. Τότε η Τελέσιλλα ώργάνωσε στρατό από γυναίκες. Επετέθηκε εναντίον των Σπαρτιατών, κι αυτοί είτε γιατί δεν μπόρεσαν να κρατηθούν είτε γιατί δεν καταδέχτηκαν να πολεμήσουν με γυναίκες υποχώρησαν. Το Αργος σώθηκε έτσι από τις στρατιωτικές του Αργους.

Για να πανηγυρίζεται το γεγονός αυτό οι Αργεῖοι καθιέρωσαν μία γιορτή γνωστή στην ιστορία με το περίεργο όνομα «Υβριστικά». Στη γιορτή αυτή οι άντρες φορούσαν γυναικεία και οι γυναίκες ανδρικά...

Στις γιορτές αυτές του Αργους προφανώς έχουν την αρχή τους και μερικές ελληνικές παραδόσεις. Και ώρισμένες αμφιέσεις των νυναικών ή και των ανδρών αποδίδονται από τις παραδόσεις αυτές στη γυναικεία πολεμική δράσι.

Κατά τη σχετική παράδοσι το μεταξένιο «γκιόιζ» που φορούν οι γυναίκες στη Βελθενδο — είναι ένα κόκκινο μαντήλι στενό και μακρύ — οφείλεται στην ένδοξη δράσι των θηλυκών προγόνων των.

Κάτι τέτοιο — άλλη παράδοσι αυτή — γίνηκε και στα Φάρσαλα στην εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Οι Θεσσαλοί, που πολεμούσαν στέ πλευρό του Μεγάλου Αλεξάνδρου, δέλιασαν και υποχώρησαν. Οι γυναίκες όμως δεν ανέχθηκαν την ντροπή. Πήραν τα όπλα, που εγκατέλειψαν οι άνδρες τους και επέτεθησαν. Κατατσάκισαν τους έχθρους. Και ο Μέγας Αλέξανδρος έβγαλε τότε διαταγή. Οι γυναίκες να φορούν τις περικεφαλαίες των αντρών και οι άνδρες τα μαντήλια των γυναικών.

Από τότε οι Θεσσαλοί Καρακασαναίοι φορούν μαντήλια και οι γυναίκες τους περικεφαλαίες — δένουν δηλαδή τα μαντήλια τους με τα μαλλιά τους κατά τέτοιον τρόπο ώστε να φαίνονται σάν περικεφαλαίες.

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

(8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1866 — 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1951)

Η τρισηχιδόχρονη Έλληνική ιστορία δεν είναι γεμάτη μόνο από ήρωικά κατορθώματα και ευγενικούς αγώνες για την Έλευθερία και τον πολιτισμό, που θα προκαλούν παντοτείνά το θαυμασμό ολοκλήρου του κόσμου. Έξ ίσου θαυμαστές είναι και οι περιπτώσεις εκείνες της αυτοθυσίας όχι μόνον ατόμων, αλλά και ομάδων ολοκλήρων Έλλήνων και Έλληνίδων, που έπροτίμησαν τον έλευθερο θάνατο, από την ταπεινή ζωή του σκλάβου.

Και οι τέτοιες περιπτώσεις είναι αμέτρητες μέσα στην Έλληνική Ιστορία. Ξεχωριστή όμως θέσι κατέχει το ολοκαύτωμα του Αρκαδίου, που συνέβη πριν από 85 χρόνια στην ήρωική μεγαλόνησο, την Κρήτη.

Οι Κρητικοί, με πικραμένη την καρδιά, έδαν, ότι ο πόθος των για την Έλευθερία δεν ικανοποιήθηκε, παρά τους ήρωικούς αγώνες των, όταν ύστερα από τη Μεγάλη Έπανάστασι του 1821 έλευθερώθηκε ένα μικρό τμήμα της Ελλάδος. Η φιλελευθερη ψυχή των δεν μπορούσε να ήσυχάση και συχνά έπανάστατησαν, ζητώντας την ένωσι με τη Μητέρα Έλ-

Ο ήγούμενος ΓΑΒΡΙΗΛ

λάδα. Και πίστευαν πως ο πόθος των θα γινόταν πραγματικότητα, όταν στις 20 Αυγούστου (2 Σεπτεμβρίου) 1866 σε γενική συνέλευσι των στα Σφακιά, έκηρυξαν την ανεξαρτησία των και την ένωσι των με την έλευθερη Πατρίδα.

Η τουρκική κυβέρνησι έστειλε εναντίον των επαναστατών ισχυρές δυνάμεις, οι οποίες όμως σε διάφορες συγκρούσεις ενίκηθησαν από τους ήρωικούς Κρητικούς, τους οποίους έσπευσαν να βοηθήσουν και πολλοί έθελοντές όχι μόνο από την Ελλάδα, αλλά και από ευρωπαϊκές χώρες.

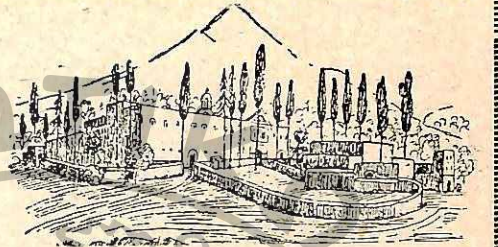
Θρυλικά έγιναν κατά την επανάστασι αυτή και τα δυο μικρά ελληνικά ατμόπλοια «Υδρα» και «Πανελλήνιον», τα οποία αψηφώντας κάθε κίνδυνο, κατώρθωσαν να διασπούν τον τουρκικό αποκλεισμό της Κρήτης και να άνεφοδιάζουν τους επαναστάτες.

Δυστυχώς οι επαναστάτες, πιεζόμενοι από ισχυρές δυνάμεις 28.000 έχθρων αναγκάστηκαν να καταφύγουν στο μοναστήρι του Αρκαδίου, που βρίσκεται στο Ρέθυμνο. Το μοναστήρι αυτό είχε χτιστεί, όπως λέει η παράδοσι, από την εποχή του Αυτοκράτορα Ηρακλείου, και ήταν ισχυρότατο φρούριο. Εκεί κατέφυγαν 300 πολεμιστές και 700 περίπου γυναικόπαιδα, όπου έπολιορκήθησαν από τους Τούρκους.

Οι Τούρκοι αν και διέθεταν ισχυρές δυνάμεις και 6 κανόνια, δεν κατώρθωσαν να κυριεύσουν το μοναστήρι. Τέλος έφεραν από το Ρέθυμνο πεδινά πυροβόλα, και τα τείχη του μοναστηριού άρχισαν να γκρεμίζονται από το βομβαρδισμό, έσπασε δε και η μεγάλη σιδερένια εξώθυρά του. Τότε οι Τούρκοι άρχισαν να μπαίνουν στο μοναστήρι και οι πολιορκούμενοι είδαν πως ήταν χαμένοι.

Ο ήγούμενος Γαβριήλ τότε διάταξε τον Κωνσταντίνο Γιαμπουδάκη να κατέβη στα υπόγεια του μοναστηριού και να βάλη φωτιά στο μπαρούτι, που βρισκόταν αποθηκευμένο εκεί. Φοδερή έκρηξι ακολούθησε και το μεγαλύτερο μέρος των κτιρίων της μονής σωριάστηκε σε έρείπια, θάβοντας κάτω από τους σωρούς των πετρώων και τα συννεφα των καπνών όχι μόνο το μεγαλύτερο μέρος των πολιορκουμένων, αλλά και 3000 περίπου έχθρους.

Η αυτοθυσία αυτή των Κρητικών και το τραγικό εκείνο ολοκαύτωμα έσυγκίνησαν την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη και συνετέλεσαν ιδίως στη μεταβολή της Γαλλικής πολιτικής απέναντι της Κρήτης. Και δεν κατώρθωσαν μὲν τότε οι Κρητικοί να έλευθερωθούν. Η κατάστασι των όμως έβελτιώθηκε σημαντικά, ώσπου με νέα επανάστασι το 1897 επέτυχαν την αυτονομία των και το 1913 ύστερα από τους δυο νικηφόρους βολκανικούς πολέμους την Ένωσι των με την Έλευθερη Μητέρα Πατρίδα.

Η μονή του Αρκαδίου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ Ε. Ε. Σ. Ν.

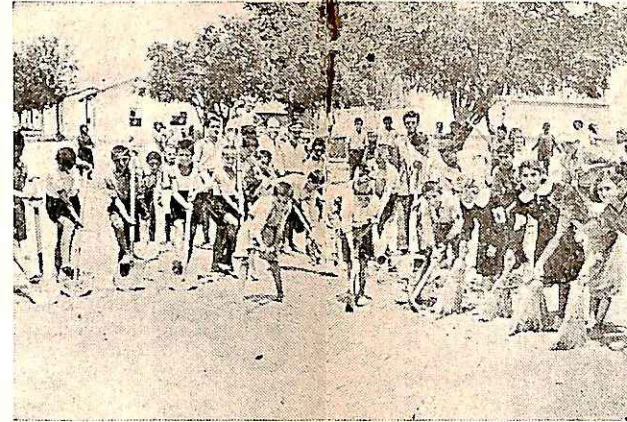
Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Κάτω Λαψίστης καθαρίζουν τούς δρόμους του χωρίου.
Juniors of the Elem. School Kato Lapsisti, cleaning the village streets.

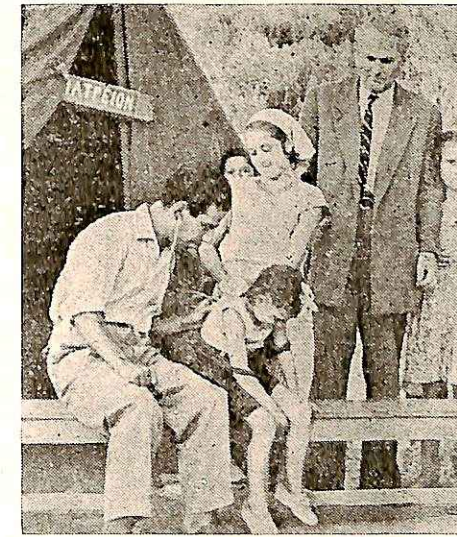
Οι Έρυθροσταυρίται μαθηταί Περιβολακίων - Σητείας καλλιεργούντες φυτά.
Juniors of the Elem. School Perivolakia, Grete cultivating plants.

Ερυθροσταυρίται Γυμν. Γιαννιτσών καθαρίζουν τή βρύσι τής πόλεως.
Juniors of the High School Yanitsa, cleaning the fountain of their town.

Από τας παιδικάς κατασκηνώσεις Σάμου. Ο Έπιθεωρητής κ. Χρ. Κεχαγιάς παρακολουθεί τήν ιατρικήν εξέτασιν.
Children's Summer Camps in Samos. Medical examination.

Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Στεφάνης - Πρεβέζης, συναρμολογούν τὰ θρανία.
Juniors of the Elem. School Stefani - Preveza helping in the reconstruction of their school.

Ερυθροσταυρίται Δ. Σ. Ραχώνας, φυτεύουν δένδρα.
Juniors of the Elem. School Rachona, planting trees.

Ερυθροσταυρίται Β'. Δ. Σ. Πρεβέζης φροντίζουν τήν καθαριότητα του σχολείου των.
J. R. C. group of the 2nd elem. School, Preveza caring for the cleanliness of their school.

Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Θυμαρίας - Κοζάνης, φυτεύουν δένδρα εις τήν αυλήν του Σχολείου.
Juniors of the Elem. School Thymaria - Kozani planting trees in their playground.

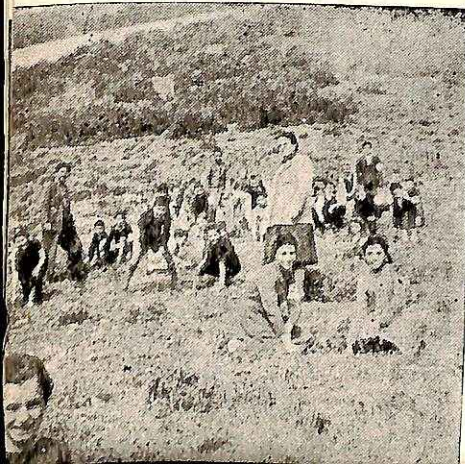
Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Γαλαρινού - Χαλκιδικής εις τόν σχολικόν κήπον.
Juniors of the Elem. School Galarinon - Chalkidiki, at their school garden.

Έρυθροσταυρίται Γυμνασίου Φιλιατρών εις τόν σχολ. κήπον.
Juniors of the High School Filiatra, at their school garden.

Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Σκήτης - Λαρίσης κουρεύουν τούς συμμαθητάς των.
Juniors of the Elem. School Skiti, cutting the hair of their schoolmates.

Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Πέντε Όριων - Φωκίδος, περιποιούνται τὰ δένδρα που έφύτευσαν.
Juniors of the Elem. School Pente - Oria look after the trees they planted.

Έρυθροσταυρίται Β'. Δ. Σ. Καρδαμύλων - Χίου με δέματα δια τούς στρατιώτας.
Juniors of the 2nd Elem. School Kardamyla - Chios with parcels for the servicemen.

Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Πραγγίου, κουρεύουν τούς συμμαθητάς των.
Juniors of the Elem. School Pranghion, cutting the hair of their schoolmates.

Έρυθροσταυρίται Δ. Σ. Ήγουμενίτσας Ηπείρου προσφέρουν δέματα εις τούς ακρίτας.
Juniors of the Elem. School Igoumenitsa offering parcels to the servicemen.

Ο ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ

ΣΟΛΩΝΟΣ ΒΕΡΑ Καθηγητού του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η ιστορία του εμβολιασμού κατά της ευλογιάς πρέπει να ενδιαφέρει τα Έλληνόπουλα, γιατί κι εδώ μπορούμε να πούμε πως το Έλληνικό πνεύμα έδωσε το πρώτο σπρώξιμο για τη μεγάλη αυτή ανακάλυψη, που έσωσε τον κόσμο από τα δεινά αυτής της αρρώστιας.

Πρέπει να ξέρετε, πως από τα πολύ παλιά χρόνια είχε παρατηρηθεί, πως όποιος πάθαινε κι από μια ελαφρά ακόμη μορφή ευλογιάς δεν μπορούσε να ξαναπροσβληθεί από την ίδια αρρώστια. Έτσι έπαιρναν λίγο πύον από τη φουσκαλίτσα του εξανθήματος ενός αρρώστου με ελαφρά ευλογία και το έμπάζαν, με το τρύπημα μιας βελόνας, στο μπρατόκι ενός παιδιού υγιούς για να το προστατεύσουν από την αρρώστια.

Αυτή τη μέθοδο προστασίας κατά της βαρειάς ευλογιάς την εφαρμόζαν διάφοροι ασιατικοί λαοί, Κιρκάσιοι, Τάρταροι, Κινέζοι, την εφαρμόζαν όμως και στην Κωνσταντινούπολη κατά το τέλος του 17ου αιώνα μια Έλληνίδα γυναίκα από τη Φιλιππούπολη και μια Θεσσαλή και την δώμαζαν το κέντρομα.

Στα 1709 υπήρχε στην Πόλη ένας σπουδαίος γιατρός, που τον έλεγαν Ιάκωβο Πυλαρινό. Ο έπιστήμων αυτός, που είχε μια εξαιρετική μόρφωση, είχε γεννηθεί στη Κεφαλληνία στα 1659, ακολούθησε πρώτα νομικές σπουδές κι έπειτα πήρε δίπλωμα Ιατρικής στην Πάντοβα. Πριν εγκατασταθεί στην Κωνσταντινούπολη, είχε κάνει πάρα πολλά ταξίδια κι έζησε κοντά στους έπισημότερους ανθρώπους της εποχής του. Έτσι υπηρέτησε με το βαθμό αρχιάτρου στο σεράι του Τούρκου διοικητή της Κρήτης Ισμήλ πασά, ήταν ιδιαίτερος γιατρός του πρίγκηπος Καντακουζηνού, που τον πήρε μαζί του στη Μολδοβλαχία, κι αργότερα αρχίατρος στην Αύλη του Τσάρου της Ρωσίας Πέτρου του Μεγάλου. Έπειτα τον έπιασε νοσταλγία για το νησί του και ξαναγύρισε στην Κεφαλληνία, αλλά δεν έμεινε εκεί πολύ καιρό, ακολούθησε στα ταξίδια του το Βενετιανό ναύαρχο Φραγκίσκο Μοροζίνι, έκανε τον πρόξενο της Βενετίας και το γιατρό στη Σμύρνη και τέλος κατέληξε στην Πόλη.

Την εποχή εκείνη μια μεγάλη επιδημία ευλογιάς έμιασε τον τόπο. Μια μέρα, ένας έμπορος, με τ' όνομα Γαρόφανος, πήγε να βρή το φίλο του Πυλαρινό και ζήτησε τη γνώμη του αν έπρεπε να εφαρμόσει στα παιδιά του το κέντρομα, που το διαλαλούσε μια Θεσσαλή γυναίκα ως το μόνο αποτελεσματικό μέσον για να προστατευθεί κανείς από την ευλογία. Ο Πυλαρινός δέχθηκε να παραστή στην εφαρμογή κι άρχισε να εφαρμόζει κι ο ίδιος με κάποιο έπιστημονικότερο τρόπο αυτή τη μέθοδο εμβολιασμού, έδημοσίευσε μάλιστα σε λατινική γλώσσα κατά το 1715, στη Βενετία, μιαν έργασια, όπου περιέγραφε τα αποτελέσματα του αντιεμβολιασμού.

Είναι αλήθεια, πως κι ένας άλλος γιατρός, που ήταν επίσης εγκαταστημένος στην Κωνσταντινούπολη, ο Έμμανουήλ Τιμόνης, από τη Χίο, είχε δημοσιεύσει, δυο χρόνια πριν, μια πραγματεία «περί της δι' έντομωv ή έμβολιασμού παραγωγής της νόσου ευλογιάς, ως τελείται έν Κωνσταντινουπόλει» και δεν ξέρομε αν αυτός ο Τιμόνης είχε συνεργασθεί με τον Πυλαρινό. Έν τούτοις φαίνεται ότι μάλλον στόν Πυλαρινό οφείλεται ή διάδοση αυτού του έμβολιασμού, ή ευλογιασμού, όπως τον έλεγαν τότε, γιατί αυτός είχε μοιλάσει το γυιό και την αδελφούλα της λαίδης Γουόρτλεϋ Μονταγκίου, πρέσβειρας της Μεγάλης Βρετανίας στην Κωνσταντινούπολη, ή οποία, όπως λέγεται, έργασθηκε για να ιδρυθεί ένα Ίνστιτούτο ευλογιασμού στο Λονδίνο.

Το βέβαιον είναι ότι στα 1746 υπήρχε στο Λονδίνο ένα νοσοκομείο για τους ευλογιωντας, όπου εφαρμόζετο ο αντιεμβολιασμός αυτός έμβολιασμός, και πιστεύεται πως σ' αυτό το νοσοκομείο είχε προσέλθει

αργότερα ο Τζέννερ για να μάθει την εφαρμογή αυτής της πρώτης μεθόδου εμβολιασμού.

Ο Έδουάρδος Τζέννερ, ο οποίος γεννήθηκε στα 1749 και πέθανε στα 1823, έξασκουσε την Ιατρική στην κομητεία του Γκλωςτερ στο Μπάρκλεϋ, μια κομητολή, της οποίας οι κάτοικοι αποτελούνταν από κτηνοτρόφους και γαλατάδες. Πρακτικό και έρευνητικό μυαλό, ο Τζέννερ, θέλησε να εφαρμόσει στην πελατεία του τον αντιεμβολιασμό, που διδάχθηκε στο Λονδίνο. Έγνώριζε βέβαια την ευλογία των αγελάδων, τη δαμαλίδα, που είχε μεγάλη διάδοσι στα ζώα της περιοχής του Μπάρκλεϋ, έφ' όσον μάλιστα αυτή την αρρώστια την πάθαιναν και οι άνθρωποι, που από επαγγελματικούς λόγους βρισκόταν σε καθημερινή έπαφή με τ' αρρώστα βόδια. Έτσι είχε την ευκαιρία να βεβαιωθεί, πως ο εμβολιασμός με πύον, παρμένο από τη φουσκαλίτσα του εξανθήματος ενός ανθρώπου, που έπασχε από ευλογία, δεν είχε κανένα αποτέλεσμα στους ανθρώπους εκείνους, που είχαν προσβληθεί προηγουμένως από τη δαμαλίδα των αγελάδων. Και εδώ φαίνεται ή ανωτερότης της διανοίας του Τζέννερ να σκεφθεί πως θα μπορούσε να προστατεύσει τους ανθρώπους από την ευλογία, μ' ένα έμβολιο, που θα το έπαιρνε από το πύον του εξανθήματος των ζώων, που έπασχαν από δαμαλίδα.

Μ' αυτή τη σκέψη δοκίμασε τον πρώτο του εμβολιασμό στις 14 Μαΐου 1746. Πήρε λίγο πύον από το χέρι της υπηρέτριας Σάρας Νόλμερ, που είχε προσβληθεί από την αρρώστια των αγελάδων και με δυο χαραμάτιες μ' ένα μαχαιράκι το έκανε να εισόυση κάτω από το δέρμα στο βραχίονα του παιδιού Τζέιμς Φίλιπ, ήλικίας 8 έτών.

Αυτό λοιπόν το παιδί κι άλλα, που μοιλάσθηκαν αργότερα, δεν έπαθαν ευλογία, μολονότι έπότηδες τά έβαλαν σ' έπαφή με ανθρώπους, που έπασχαν απ' αυτή την αρρώστια.

Με την ανακάλυψη αυτή ο Τζέννερ έγινε ένας από τους μεγαλύτερους ευεργέτες της ανθρωπότητας, γιατί κατόρθωσε να προστατεύσει τους ανθρώπους από την ευλογία μ' ένα μέσον όλος διόλου άβλαβές, ενώ ή παλιά μέθοδος εμβολιασμού του Πυλαρινού δεν ήταν απαλλαγμένη από κινδύνους, έφ' όσον μ' αυτή μπορούσε κανείς κάποτε να πάθει και βαρεία μορφή ευλογιάς ως και άλλες αρρώστιες.

«Η χαρά, που αίσθανθηκα, έλεγεν ο Τζέννερ, να γίνω το όργανον, που προωρίσθηκε να απαλλάξει την ανθρωπότητα από μια από τις μεγαλύτερες πληγές της, με κάνει κάποτε να χάνωμαι σε μια όνειροπόλησι».

Είχε δικηο βέβαια ο Τζέννερ να αισθάνεται μια τέτοια χαρά για την έπιτυχία του, γιατί δεν έχουμε παρά να μεταφέρουμε τη σκέψη μας στους προηγούμενους αιώνες, όπου ή ευλογία έκανε τόσα θύματα, για να καταλάβουμε τί χρυστούμε στην ανακάλυψή του. Στα 1723 το Παρίσι έχασε 20.000 ανθρώπους, στα 1753 ή Ρώμη έξ χιλιάδες, στα 1796 μια επιδημία ευλογιάς στην Πρωσία έστειλε στόν «Αδη 65.220 άτομα.

Τι διαφορά με τους σημερινούς χρόνους! Δεν βλέπομε πιά εκείνες τις μεγάλες επιδημίες, που δρεπνίζαν το μισό πληθυσμό της νεολαίας και δεν άφηναν αθιθο κανένα ωραίο προσωπάκι!

Σήμερα ή ευλογία στην Εύρώπη είναι τόσο σπάνια, που καταντά σχεδόν άγνωστη. Από τον καιρό που εφαρμόζεται συστηματικά ή ανακάλυψις του Τζέννερ, χάθηκαν οι μεγάλες επιδημίες. Γι' αυτό δεν πρέπει ν' άμελουμε οι οικείοι μας να μην έπινομε να μοιλάζουν τα παιδιά των στόν πρώτο χρόνο της ήλικίας και να τα ξαναμοιλάζουν στην ήλικία, που θα πάν σχολείο.

Η άμέλεια μπορεί να ξαναφέρει ξαφνικά μια φοβερή αρρώστια, που έχει σνεδόν ξεγασθή στην εποχή μας.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

Ν' ΑΓΑΠΗΣΕΤΕ ΤΟΝ ΚΛΑΣΣΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Τώρα, που τελείωσε ή έφετεινή αθλητική περίοδος στο στίβο, μπορούμε να πούμε μερικά λόγια, σάν απολογισμό, για το τί έγινε έφέτος στόν κλασσικό μας αθλητισμό και πρό παντός για τί θέσι, που κράτησε κι αυτή τη χρονιά, μέσα στις άλλες χώρες.

Δεν μπορεί, λοιπόν, να είναι ένθουσιασμένος κανείς από τη θέσι, που κατέχει ο αθλητισμός μας, όχι μόνο έφέτος, αλλά όλα αυτά τα τελευταία μεταπολεμικά χρόνια. Κι όταν λέμε αθλητισμό δεν έννοούμε, βέβαια, το ποδόσφαιρο και τα άλλα σπόρ — που κι εκεί ή θέσι μας είναι χειρότερη — αλλά τον πραγματικό αθλητισμό του στίβου, τον κλασσικό προγονικό μας αθλητισμό, που μόνο αυτός θα έπρεπε να συγκινή τα νείατα όπως και τους μεγάλους. Και τά λέμε αυτά σε σας τα παιδιά, γιατί από σας εξαρτάται να προοδέυση ο Αθλητισμός μας και να φθάση στο επίπεδο, που του άξιζει. Δεν έπιτρέπεται στούς Έλληνες, που γέννησαν την αθλητική ιδέα και έδημιούργησαν το αθλητικό πνεύμα, για να το μεταδώσουν κατόπιν σ' όλο τον κόσμο, να ύστερούν τόσο όχι μόνο στις έπιδόσεις αλλά και σε αριθμό αθλουμένων.

Τα προπολεμικά χρόνια, όταν το ποδόσφαιρο — που άπχει πολύ, όπως έξηγήσαμε κι άλλοτε, από το να είναι καθαρός αθλητισμός — δεν είχε κατακτήσει τους νέους, ο αθλητισμός του στίβου δεν είχε μόνο πολλούς όπαδους από τις κερκίδες, αλλά και άσχολουμένους μ' αυτόν. Έτσι μέσα από τους πολλούς έβγαίνουν και οι καλοί άθληται, που διακρίνονταν στούς διεθνείς άγώνες και τιμούσαν το Έλληνικό όνομα. Γι' αυτό, όχι μόνο δεν είχαμε ήττηθ ή ποτέ στούς Βαλκανικούς άγώνες, που γίνονταν κάθε χρόνο από το 1929 μέχρι το 1940, αλλά τα πρώτα μάλιστα χρόνια, όλα τα άλλα κράτη μαζί της Βαλκανικής δεν έφθαναν την Έλλάδα στις νίκες και στη γενική βαθμολογία.

Κανείς δεν μπορεί ν' άμφισβήτηση πως ή Έλλάς έδωσε και πάλι τά φώτα του κλασσικού αθλητισμού στα Βαλκάνια κατά την περίοδο 1930 - 1940. Εκείνη την εποχή ή Τουρκία, ή Βουλγαρία, ή Αλβανία, ή Γιουγκοσλαβία και ή Ρουμανία βρίσκονταν στα σπάργανα από αθλητικής άποψως και μόνο στο ποδόσφαιρο διακρίνονταν, ιδίως οι δύο τελευταίες χώρες. Οι συνεχείς ήττες τους στούς Βαλκανικούς άγώνες τους έόπνησαν το φιλότιμο και το ενδιαφέρον για τον κλασσικό αθλητισμό και πρέπει να όμολογήσουμε, πως σήμερα, όχι μόνο μάς έφθασαν, αλλά και μάς ξε-

πέρασαν πολύ. Οι Γιουγκοσλαβίοι μάλιστα και οι Ρουμάνοι είναι άσφαλώς καλλίτεροι μας τώρα.

Βέβαια, υπάρχουν και άλλοι λόγοι για την εξέλιξη του αθλητισμού σε μια χώρα, όπως είναι τα γυμναστήρια, το ενδιαφέρον, που δείχνει το Κράτος και τα διάφορα μέσα, που διαθέτει για τους αθλητάς. Όμως το κυριώτερο μένει πάντα ο αριθμός των αθλουμένων. Όσο περισσότεροι νέοι άσχολούνται με τον αθλητισμό του στίβου, τόσο μεγαλύτερες έλπίδες θα υπάρχουν για την καλλιτέρευσι της σωματικής διαπλάσεως των και τη διάκρισι της χώρας μας στούς διεθνείς στίβους.

Νά, γιατί λέμε πως από σας τα παιδιά εξαρτάται ή πρόοδος του αθλητισμού μας. Νά, γιατί πρέπει όλοι ν' αγαπήσετε τον κλασσικό α-

θλητισμό, τον μόνο ευγενικό αθλητισμό με το πραγματικό αθλητικό πνεύμα, που μάς άφησαν οι ένδοξοι πρόγονοί μας και που ταιριάζει στη φυλή των Έλλήνων. Μπορεί το ποδόσφαιρο να προκαλή εύκολες συγκινήσεις με τις φάσεις, που δημιουργεί, αλλά οδηγεί στο αντίθετο αποτέλεσμα απ' αυτό, που επιδιώκαν οι δημιουργοί του αθλητισμού: με τις συγκρούσεις, που προκαλεί δένει τά πάθη και διαστρεβλώνει σώματα και χαρακτήρες. Ένώ ο Αθλητισμός ο κλασσικός θα παραμένει πάντα ο ιδανικός τρόπος για την άσκησι σωματών και ψυχών. Κάτι, άσφαλώς, ήξεραν οι άρχαίοι πρόγονοί μας, με τά αιώνιως θαυμαστά, σ' όλες τις έκδηλώσεις, έργα των, όταν τον δημιούργησαν.

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΓΕΡΟΥ ΕΛΑΤΟΥ

ΠΑΝΟΥ ΓΡΙΣΠΟΥ

Ένας πανέμορφος γέρο Έλατος, ζούσε ως τα 1947 στο δάσος Ντέρσριτ, στο καντόνι της Βέρνης στην Έλβετία. Είχε ύψος 53 μέτρα και πάχος κοντά στη ρίζα του ένα μέτρο

και σαράντα τρεις πόντους. Ήταν ένα μεγαλοπρεπές δέντρο, που είχε γίνει ξακουστό σ' όλη τη Χώρα και πλήθος κόσμου, περιηγητές, έκδρομείς, άστοι από τις κοντινές πόλεις και αγρότες από τα γύρω χωριά έρχονταν να έπισκεφθούν το μέρος, που φύτρωνε για να θαυμάσουν το γιγαντιαίο αυτό μνημείο της φύσεως.

Ο θαυμασμός όμως αυτός δεν άργησε να προκαλέση δυσάρεστες συνέπειες στο λεβεντόκορμό Έλατο, γιατί το έδαφος γύρω από τις ρίζες του, με το πλήθος τά πατήματα των έπισκεπτών του, έχασε τη σφουγγαρένια ύφή του σε τέτοιο σημείο, που οι φυσικές του ιδιότητες, στην περιοχή των ριζών, άλλαξαν επίζημια για τη ζωή του δέντρου. Γιατί πρέπει να ξέρούμε ότι το έδαφος, που τρέφει τόσα φυτά, είναι κι αυτό ένας ζωντανός οργανισμός, ένας οργανισμός με φυσικές, χημικές και βιολογικές ιδιότητες, ένας οργανισμός, που ζή, που άρρωσταίνει και που πεθαίνει.

Έτσι λοιπόν κι εδώ, το έδαφος από τά πολλά πατήματα, άπονεκρώθηκε και δεν μπορούσε να ζήσει των γίγαντα, που είχε επί αιώνες θρέψει και κρατήσει στην έπιφάνειά του κι ο δύστυχος ο Έλατος τα τελευταία 20 χρόνια της ζωής του άρχισε να φθίνει και ή φυλλωσιά του χρόνο με το χρόνο να άραιώνει.

Στα 1947 ή επιδείνωση έφθασε στο μεγαλύτερο βαθμό. Ύστερα από έπανειλημμένες συσκέψεις των πύδ ύπευθύνων κρατικών όργάνων, του Γενικού Έπιθεωρητή των δασών της Έλβετίας, του Τοπικού Έπιθεωρητή δασών και του Δασάρχη, που στο Δασαρχείο του ζούσε αυτός ο Έλατος, αποφασίσθηκε να κοπή γιατί δεν υπήρχε καμμία έλπίδα σωτηρίας.

Ός ήμέρα για το κόψιμο του γίγαντα όρίστηκε ή 19 Δεκεμβρίου 1947. Η είδησι διαδόθηκε στη χώρα σάν άστραπη και συγκίνησε όλο τον πληθυσμό. Τέλος έφθασε ή μοιραία ήμέρα και οι ύλοτόμοι πήραν στα χέρια τους τις κόφτρες και τά τσεκούρια τους. Στην ύλοτομία παραστάθηκε σ' ένδειξι τιμής ο ίδιος ο Πρωθυπουργός της Έλβετίας, ο ιενικός Έπιθεωρητής Δασών, άλλοι έπίσημοι, οι άρμόδιες Δασικές Αρχές και άμετρο πλήθος κόσμου.

Έτσι πέθανε ο γεροέλατος του δάσους Ντέρσριτ στις 19 Δεκεμβρίου 1947 σε ήλικία 320 χρόνων. Είχε γεννηθ ή σ' αυτή τη θέσι στα 1627. Η «Δασική Έλβετική Εφημερίδα» έδημοσίευσε τη νεκρολογία του με όλες τις πληροφορίες, που σάς δίνω κι άλλες πολλές, που τις παραλείπω, γιατί δεν έχουν παρά τεχνικό ένδιαφέρον μονάχα. ***

Γεννιέται τώρα το ερώτημα: Δεν έχουμε κι έμεις εδώ στόν τόπο μας τέτοια αιώνόβια κι άξιόπρόσεκτα δέντρα, που θα έπρεπε να προκαλούν το σεβασμό και το ενδιαφέρον στο Πανελλήνιο;

Γι' αυτό θα σας άπαντήσω στο έπόμενο φυλλάδιο.

Ο ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Σποριάς, Ταξιάρχης, Άντριάς, είναι τα λαϊκά όνόματα του Νοεμβρίου, που είναι ο καθ' αυτό γεωργικός μήνας. Άλλα και πολλά ακόμη άλλα όνόματα έχει κατά τόπους ο Νοέμβριος και όλα αναφέρονται είτε στις γεωργικές δουλειές των χωρικών, είτε στις γιορτές του, οι οποίες αρχίζουν κι όλας απ' την 1η του μηνός με τους Άγιους Άναργύρους.

Στις 3 Νοεμβρίου η Εκκλησία μας τελεί τη μνήμη της καταθέσεως του λειψάνου του Άγ. Γεωργίου. Τότε αρχίζει η σπορά, ανοίγουν και τα νέα κρασιά σε άλλα μέρη. Και γι' αυτό ο Λαός μας ονομάζει την ημέρα αυτή: Τ' Άηγιωργιού του Σποριά-ρη, ή του Μεθυστή.

Άλλες γιορτές λαϊκές του Νοεμβρίου είναι στις 8, των Ταξιάρχων Μιχαήλ και Γαβριήλ, στις 14, του Άγίου Φιλίππου, ο οποίος θεωρείται μεγάλος προστάτης των γεωργών και της φτωχολογιάς, αφού και ο ίδιος ήταν ζευγάς κι έσφαξε το βώδι του

και το μοίρασε, μα την άλλη μέρα το βρήκε πάλι ζωντανό στο παχνί του κοντά, στις 21 τα Εισόδια της Παναγίας. Στο Άργος λέγεται της «Πορτοκαλλούσας» και γίνεται ζωηρός πορτοκαλλοδόλεμος μεταξύ των πανηγυριστών. Στις 26, του Άγίου Στυλιανού, που «στυλώνει» και μεγαλώνει τα μωρά, στις 27 του Άγίου Ιακώβου, που στην Κύπρο θεωρείται θεραπευτής της κουφαμάρας και στις 30 του Άγίου Άνδρέου, όποτε σε πολλά μέρη φτιάχνουν τηγανίτες, βράζουν απ' όλα τα όσπρια και τα δημητριακά προς τιμήν του για να «άντρειψη» δηλ. να δυναμώση τα σπαρτά.

Ίδου και μερικά ιστορικά γεγονότα του μηνός Νοεμβρίου σε χρονολογική σειρά:

— 565. Θάνατος του μεγάλου αυτοκράτορος του Βυζαντίου Ιουστινιανού (14 Νοεμβρίου) ύστερα από βασιλεία 38 ετών.

— 1472. Θάνατος του μεγάλου Έλ-

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ
ληνος καρδινάλιου Βησσαρίωνος στη Ρώμη. (19 Νοεμβρίου).

— 1483. Γεννήθηκε ο Μαρτίνος Λούθηρος, ιδρυτής του Προτεσταντισμού. (10 Νοεμβρίου).

— 1497. Ο θαλασσοπόρος Βάσκο δε Γάμα ανακαλύπτει το δρόμο των Ινδιών και περνά το άκρωτήριο της Καλής Ελπίδος. (18 Νοεμβρίου).

— 1822. Οι Έλληνες κυριεύουν το κάστρο του Παλαμηδιού και απέλευθερώνουν το Ναύπλιο. (29 - 30 Νοεμβρίου).

— 1826. Μεγάλη και νικηφόρος μάχη στην Αράχωβα της Λεβαδείας και πανωλεθρία των Τούρκων. (24 Νοεμβρίου).

— 1912. Μάχη του Δρίσκου και ήρωϊκός θάνατος του Έλληνα ποιητού Μαξίλη. (26 Νοεμβρίου).

— 1918. Υπογράφεται η ανακωχή του Α' Πανευρωπαϊκού πολέμου. (11 Νοεμβρίου).

— 1940. Οι Έλληνες καταλαμβάνουν την Κορυτσά. (22 Νοεμβρίου).

ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

Κ. ΖΕΥΓΑ

Τα μικρόβια και τα έντομα, που προσβάλλουν τα φυτά, πολλαπλασιάζονται με πολύ μεγάλη ταχύτητα, που θα την έλεγα κεραυνόβολο, και γι' αυτό πρέπει να επεμβαίνουμε άμέσως. Άς πάρουμε, ως παράδειγμα, από τα μικρόβια τον περονόσπορο και από τα έντομα τον τετράνυχο. Και τα δύο από τη στιγμή, που θα φανούν, μπορούν, αν τα βοηθήσει ο καιρός, να καταστρέψουν τελείως σε μία βδομάδα μεγάλες εκτάσεις φυτειών.

Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε;

Ο φίλος μου έντομολόγος κ. Κωνστ. Κόρτζας, του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ίνστιτούτου, μου έδωσε για ός τον παρακάτω κατάλογο, που έχει τα κυριώτερα δένδρα και λαχανικά, τις ασθένειες και τα έντομα, που τα προσβάλλουν και ποιά είναι τα φάρμακα, που πρέπει να μεταχειριστούμε για να προλάβουμε τις πιο πιθανές ζημιές ή και να χτυπήσουμε μόλις φανή ο εχθρός.

ΛΑΧΑΝΙΚΑ

Πατάτα	Έντομα Σκουλήκια έντομα της γης Φθοριμαία Μύκητες Περονόσπορος	Σκορπίζουμε δολώματα με πίτουρα βρεμένα με έξαχλωριούχο βενζόλιο Σκόνισμα με Ντι Ντι Τι Ράντισμα με γαλαζόπετρα	Άμέσως πριν το φύτεμα της πατάτας Όταν τα φυτά μεγαλώσουν Όσο τα φυτά μεγαλώνουν
	Έντομα Μελίγκρα ψώρες Τετράνυχος (άράχνη) Μύκητες Ριζόφθορα (περονόσπορος) Άρδομυκώσεις	Ψεκασμός με Νικοτίνη Θεοφάνισμα με πολύ ψιλό θειάφι Ράντισμα με γαλαζόπετρα Δέν υπάρχει φάρμακο	Άμέσως μόλις παρουσιασθή Όσο μεγαλώνουν τα φυτά
Μπάμια Φασολιά Κολοκυθιά κλπ.	Έντομα Πρασάγγουρας Σιδηροσκώληκες Μελίγκρες ψώρες Τετράνυχος Μύκητες Περονόσπορος Ώδιδο (στάχτη μπασαράς)	Σκορπίζουμε πριν τη σπορά στο χώμα δολώματα και πίτουρα ποτισμένα με έξαχλωριούχο βενζόλιο Ψεκασμός με Νικοτίνη Θεοφάνισμα με ψιλό θειάφι Ραντίσματα με γαλαζόπετρα Θεοφάνισμα με ψιλό θειάφι	Λίγο πριν σπείρομε Όσο μεγαλώνουν τα φυτά Όσο μεγαλώνουν τα φυτά Όσο μεγαλώνουν τα φυτά

ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΑΣ

Βιταμίνες: Έκτος από τα λευκώματα, τα λίπη και τους υδατάνθρακες, ο οργανισμός μας έχει ανάγκη και από κάτι άλλες ουσίες, στις οποίες έδωκαν το όνομα βιταμίνες (από το λατινικό *vita* που σημαίνει ζωή).

Οι έπιστήμονες μας λέν ότι αν δέ πάρουμε με τις τροφές μας την αναγκαία για τον οργανισμό μας ποσότητα από τις ουσίες αυτές ή ανθρώπινη μηχανή δεν λειτουργεί κανονικά και παθαίνουμε διάφορες αρρώστιες.

Εως σήμερα είναι γνωστοί 15 τύποι βιταμινών, αλλά κυριώτερες είναι οι πρώτες 4 κατηγορίες. Η βιταμίνη Α, Β, Γ, και Δ.

Βιταμίνη Α: Βρίσκεται κυρίως στο φρέσκο βούτυρο, στο γάλα, τα αυγά, το σηκότι, το λάδι των ψαριών, στα καρότα, τα φύλλα των μαρουλιών και στις μπανάνες.

Τι χρησιμεύει: Η βιταμίνη Α βοηθεί την ανάπτυξη των παιδιών, δυναμώνει τα μάτια και κάνει τον οργανισμό μας ικανό να μη προσβάλλεται εύκολα από τα κρυολήματα, την ινφλουέντζα και τη φυματίωση. Όταν δέν παίρνουμε με τις τροφές μας τη βιταμίνη Α αισθανόμαστε αδυναμία στα μάτια, πονοκεφάλους, νευρικήτητα και σωματική εξάντληση.

Συμπτώματα, που φανερώνουν την έλλειψη της βιταμίνης Α από τον οργανισμό, είναι έριμα σκληρά και ευαίσθητο στα σκληρά ρούχα, ξηρά μαλιά, νύχια, που σπάζουν εύκολα και ευαισθησία του οργανισμού στο κρύο.

Ο ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΜΕΓΑΛΕΜΠΟΡΟΣ

Β. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ τ. Επιθεωρητού δημ. Σχολείων

Είναι κάτι παιδιά, που χαίρεσαι τη φρονιμάδα τους, τα μετρημένα λόγια τους, την άφθογη συμπεριφορά τους. Είναι σαν τα στολίδια, που φαντάζουν, και λαμποκοπούν, όχι μονάχα σ' αυτούς που τα έχουν, μα και στον άλλο κόσμο τον ξένο, που τα καμαρώνει σά νάναι στολίδια δικά του!

Τέτοιο παιδί ήταν ο Σταματάκης. Η γειτονιά όλη είχε να κάνει με τ' όνομά του. Κανένας τους δέν τον άκουσε ποτέ να κακολογήσει, να πιασθή με άλλα παιδιά, να πιάσει πέτρες, να φωνάξει το καταμεσήμερο, την ώρα που οι άλλοι κοιμούνται.

Όρφανός από πατέρα ο Σταματάκης, ποτέ δέν ψύχρανε την άμοιρη μητέρα του, ποτέ δέν της έδωκε άφορμή να βαρυγκομήσει. Περνούσαν τόσο αγαπημένα, που η πολλή αγάπη τους έκανε την όρφανεία και τη φτώχεια τους να μὴν είναι τόσο πικρή.

Η μητέρα του Σταματάκη, η καυμένη ή Λενιώ, για να μὴ λείπει τίποτε από το γιό της έκανε τη νύχτα, μέρα.

Μπουγάδες, μανταρίσματα, ραφίσματα, ό,τι περνούσε από τα χέρια της δέν το άφηνε. Το καλοκαίρι, που λιγότευαν οι δουλειές, πήγαινε στο βουνό τρεις ώρες μακριά και μαζευε ρίγανη. Μαζευε όσο μπορούσε περισσότερη και την έφερνε έπειτα και την πουλούσε στην πολιτεία.

Μπορώ κι εγώ τώρα, μαρούλα μου, να δουλεύω, έλεγε πολλές φορές τ' αγόρι στη μητέρα του. Έγινα δέκα χρονών. Σαν έρθουν οι διακοπές θ' ανέβω κι εγώ μαζί σου στο βουνό να σε βοηθήσω. Οι δυο μαζί θα μαζέψουμε πολλή ρίγανη για να πουλήσουμε.

Η μάνα του όμως, που ήξερε πόσο κοπιαστικό πράμα είναι για ένα παιδάκι τ' ανέβασμα στο βουνό με τα πόδια, ανάμεσα από γκρεμούς και κατσάβραχα, το άπάντησε:

— Παιδιά μικρά σαν έσένα δέν μπορούν να φτάσουν τόσο μακριά. Κάτι άλλο όμως μπορείς να κάνεις. Να με βοηθήσεις στο πουλημα.

Ο Σταματάκης δέν έφερε αντίρησι. Τα λόγια της μητέρας του το άρεσαν και σαν ήρθε το φθινόπωρο

άκούστηκε στους δρόμους της πολιτείας μια γλυκειά και μελωδική φωνή:

— Ρίγανη! Καλή, μυρωδάτη ρίγανη!

Ήταν ο Σταματάκης, που διαλάουσε τα ώραία μυρωδάτα ματσάκια, που του τοίμαζε τεχνικά ή μητέρα του και τα βράδυα έρχόταν στο σπίτι και της έδινε λογαριασμό για την πούληση.

Πολλές φορές, εκεί που πουλούσε τη ρίγανη, πλησίαζε και στεκότα κοντά του ένας καραμελλάς από την Άρτοτινα. Και για να καταφέρει το Σταματάκη να αγοράσει καραμέλλες του τις έδειχνε προκλητικά και του έλεγε:

— Δέν ξέρεις πόσο γλυκές και νόστιμες είναι. Όλα τα παιδιά αγοράζουν. Έχω καραμέλλες λογίων-λογίων: σκέτες, γεμιστές, μυρωδάτες. Έλα ν' αγοράσεις και σύ. Θά σου τις δώσω φτηνές.

Που ν' άκούση όμως ο Σταματάκης. Τα χρήματα, που μαζευε, δέν ήταν για καραμέλλες. Ήταν προωρισμένα για άλλες ανάγκες σπουδαιότερες. Και σιγά-σιγά αυτό το παιδί με τη βοήθεια της φρόνιμης κι εργατικής μητέρας του και με τη φρονιμάδα και την εργατικότητα τ' ή δική του, τελείωσε το Δημοτικό και ύστερα έπιασε δουλειά σ' ένα έμπορικό.

Και τώρα όποιος περνά και στρίβει τη γωνιά του κεντρικού δρόμου της πόλεως, εκείνης, αντικρύζει στον τοίχο μιας ψηλής οικοδομής μια πελώρια έπιγραφή:

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ ΡΟΥΦΟΥ

Είναι το κατάστημα του φτωχού παιδιού, που διαλάουσε και πουλούσε ρίγανη. Με τα πλούσια χαρίσματα, που έδειξε ως υπάλληλος ο Σταματάκης, με την τιμιότητα και την καλή του συμπεριφορά, αγαπήθηκε τόσο από τον προϊστάμενό του ώστε δέν άργησε να γίνει συνέταιρός του. Και όταν εκείνος πέθανε, έμεινε το κατάστημα δικό του.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

της συζύγου του Μαρίας την έπιχαρπία της κτηματικής περιουσίας του.

Μετά τον θάνατον της Μαρίας-Π. Ρίτη, έπισυμβάντα τῷ 1942, ἡ κληρονομία περιήλθε πλήρως εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. καὶ ἐκποιθῆσα παρέδωκε τὸ ποσὸν τὸν 435.000.000 δραχμῶν, ὅπερ διατίθεται διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ σήμερον θεμελιωμένου νοσηλευτικοῦ περιπτέρου, τὸ ὁποῖον θὰ δονομάζηται

«ΡΙΠΕΙΟΝ»

εἰς αἰώνιαν μνήμην τοῦ Εὐεργέτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Παντελῆ Λεονάρδου Ρίτη.

ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΝ

Ἡ γενναϊδωδρος διάθεσις τοῦ Βρετανικοῦ Λαοῦ, ἀνταποκριθέντος προθύμως εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς μαχομένης Ἑλλάδος ἐκκλήσιν τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ Συμβουλίου τοῦ Ε.Ε.Σ., ἰδρυθέντος κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Πολέμου, ἡ πολύτιμος προσπάθεια τοῦ Προέδρου τῆς ἐν Λονδίῳ Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Ε.Σ. Καθηγητοῦ κ. Ἀλεξ. Καθθαδία καὶ ἡ συμβολὴ τῆς Γραμματέως αὐτῆς Κυρίας Ρένας Φαφουτάκη εὐηργέτησαν πολυτρόπως τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν καὶ τὸν Ε.Ε.Σ. ἐπρόκεισαν δὲ τὸ Ἀσκληπιεῖον μετὰ τὰ ἐξαιρετικὰ Μηχανήματα τοῦ Νέου Πλυντηρίου. Χάρης εἰς αὐτὰ οἱ ἀσθενεῖς καὶ τὸ προσωπικὸν θὰ ἐξυπηρετῶνται τελειῶς καὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε χρησιμοποιουμένων πρωτογόνων μέσων, θὰ διαθέτῃ τὸ τελειότερον πλυντήριο τῆς Ἑλλάδος.

(Τὸ κτίριον ὅπου ἐταποθετήθησαν τὰ Μηχανήματα ἀνηγέρθη δαπάναις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ).

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ., ἐκφράζουσα τὴν ἱκανοποίησιν τῆς διὰ τὰ ἑαυτὰ ἀποκτήματα τοῦ Ἀσκληπιείου συνεχάρη τὴν ὑπὸ τὴν δημιουργικὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Θ. Πετρακοπούλου Ἐφορείαν αὐτῆς, ἐγκαινιάσας αὐτὰ καὶ κατέθεσε ἰδιοχείρως τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ Ριπείου περιπτέρου, ἡ δόκησε δὲ νὰ ἀπονεύμῃ ἰδιοχείρως τὸ ἀργυρὸν μετάλλιον ἐξόχων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. πρὸς τὴν Καν. Κονιαλίδου, ἣν καὶ ἐπεφόρτισε νὰ παραδῶσιν καὶ τὸ ἀπονεμηθὲν πρὸς τὸν εὐεργέτην κ. Ν. Κονιαλίδην μετάλλιον, καὶ πρὸς τὴν Καν. Ἐλένην Λεβίδου - Χιρόντο, ἐπαινεθῇ τῆς ἔκθεσιν τῆς Ἐργασιοθεραπείας ὅπου ἐξετέθησαν ἔργα τῶν νεαρῶν νοσηλευομένων τοῦ Ἀσκληπιείου, συγχαρεῖσα θερμῶς τὰς Κας καὶ Δίδας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργασιοθεραπείας καὶ τὴν Δ)τριαν αὐτῆς Δίδα Γρηγοριάδου.

ΤΑ ΜΗΔΙΚΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

νοκρατίαν. Ἡ εὐτυχὴς λήξις τῶν Μηδικῶν εὐρύνει τὸ βλέμμα τῶν Ἑλλήνων πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, τὼν νῶναι τὴν δύναμιν καὶ τὸν ὅλον πλοῦτον τῆς υπέρβας των, συντελεῖ εἰς τὴν δημιουργίαν πολυμερεστάτου πολιτισμοῦ, αὐξάνει τὴν αὐτοπεποίθησιν τῶν Ἑλλήνων μέχρι τὸ λυγρὸ καὶ ἐγώσιμον. Καὶ πηγάζουσι ἀπὸ τὸν τιτάνειον ἐκείνον ἀγῶνα τὰ εὐγενέστερα ἀνθ' τοῦ πνευματικοῦ βίου. Καὶ δὲν εἶναι τυχαῖον — καὶ δεικνύει τὴν ἐπιβλητικὴν μνήμην τοῦ τεραστίου γεγονότος — ὅτι μέχρι καὶ τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων ὁ ἱερώτατος ὄρκος τῶν ἐν καταπτώσει πλέον Ἀθηναίων ἦτο: «Μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι!».

Οἱ ἱστορικοὶ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ποιηταὶ τῶν, οἱ φιλόσοφοι καὶ οἱ ῥήτορες ρητῶς καὶ ἀπεριφράστως ἔγραψαν, ὅτι τὰ Μηδικὰ ὑπῆρξαν τὸ κύριον σημεῖον τῆς πάλης Ἀσίας καὶ Ἑλλάδος καὶ ὅτι κατ' αὐτὰ ἐπρόκειτο περὶ ζωῆς καὶ θανάτου τῶν Ἑλλήνων, διότι σκοπὸς τῶν ἐπιδορομένων ἦτο ἡ ὑποδούλωσις τῆς ἑλευθέρου γῆς. Καὶ ἐπὶ τῶν ρητῶν καὶ ἀφειδῶν μαρτυριῶν τῶν Ἑλλήνων βασιθεύει ἡ σοβαρὰ νεωτέρα ἱστοριογραφία ἀπεφάνθη καὶ διὰ τοῦ ἐπιφανεστάτου νεωτέρου ἐκπροσώπου τῆς, τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ ἱστορικοῦ Θεοδώρου Μόμμεσεν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔσωσαν τότε τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν, τοῦ ὁποῦ αὐτοὶ ὑπῆρξαν οἱ θεμελιωταί.

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Τώρα, ποὺ καταστρώνετε τὸ πρόγραμμα δράσεως τῆς ἐφετινῆς σχολικῆς χρονίᾳς καὶ στοὺς τρεῖς τομεῖς τῆς δραστηριότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος δηλ. τῆς υγείας, τῆς ἀλληλοβοήθειας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν φιλικῶν δεσμῶν μετὰ τὰ παιδιά τῶν ἄλλων χωρῶν, μὴ ξεχνάτε ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν λευκώματων εἶναι τὸ μοναδικὸ μέσο γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ τρίτου αὐτοῦ σκοποῦ.

Ἐλπίζομε ἐφέτος ὅλες οἱ ομάδες τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, καὶ οἱ νεοῖδρυμένες καὶ ἀπὸ τῆς παλῆς ὄσας γιὰ οἰονδήποτε λόγο δὲν μπόρεσαν νὰ λάθουν ἕως τώρα μέρος εἰς τὴν ὥραία αὐτὴ ἐρυθροσταυρικὴ ἐργασία, θὰ ἐτοιμάσουν ἕνα μικρὸ ἔστω λευκώμα, τὸ ὁποῖον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπαρχὴ ἐπικοινωνίας μετὰ συναδέλφους τῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ ἐργασία αὕτη πρέπει ὅπως καταλαβαίνετε, νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως, ὥστε τὸ λευκώμα σας νὰ φθάσῃ στὰ γραφεῖα μας τοὐλάχιστον ἕως τέλη Μαρτίου.

Α. ΠΩΣ ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ἝΝΑ ΛΕΥΚΩΜΑ

Ὅταν λέμε λευκώμα ἐννοοῦμε λίγα φύλλα ἀπὸ λευκὸ χαρτόνι ἢ καὶ χονδρὸ χαρτὶ καθαρὸ, λευκὸ ἢ χρωματιστὸ, ποὺ τὸ κόβουμε μόνονι μας ἢ τὸ δίνουμε σὲ χαρτοκοπικὴ μηχανή καὶ μᾶς τὸ κόβουν στὶς διαστάσεις, ποὺ θέλομε. Συνήθεις διαστάσεις εἶναι 0,25 Χ 0,35. Στὰ φύλλα αὐτὰ ἐπικολλοῦμε δείγματα τῆς σχολικῆς ἐργασίας ἀπὸ τὰ διάφορα μαθήματα, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω.

Πολλὰ Σχολεῖα ἀγοράζουν ἑτοιμὰ λευκώματα. Χάριν οἰκονομίας καλύτερα νὰ ἐτοιμάζεται τὸ λευκώμα ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ παιδιά, ὅπως γράφομε παραπάνω. Ὅταν τὸ ὑλικὸ, ποὺ θὰ μῆνι στὸ λευκώμα, εἶναι ἑτοιμὸ ἐπικολλᾶται ἐπάνω στὰ κομμένα φύλλα στερεὰ καὶ μετὰ φιλοκαλλία, ποὺ νὰ τιμᾷ καὶ τὸ σχολεῖο, ποὺ τὸ στέλλει καὶ τὴν χώρα ἀπὸ τὴν ὁποία προέρχεται. Τὰ δείγματα ὑφασμάτων, κεντημάτων, κλάδοι δένδρων κλπ. δὲν πρέπει νὰ στερεώνονται ἐπάνω στὰ φύλλα μετὰ καρφίτσες, ὅπως βλέπομε σὲ πολλὰ λευκώματα, ἀλλὰ νὰ ράβονται μετὰ ψιλῆ βελόνης καὶ πυκνῆς βελονιῆς, ποὺ νὰ φαίνονται ὅσο τὸ δυνατόν ὀλιγότερο.

Τὰ ἀνθ' ἡχογραφήματα κλπ. τὰ ἐπικολλοῦμε μετὰ γόμης ἢ μετὰ εἰδικὸ συνδετικὸ, ποὺ βρίσκομε στὰ χαρτοπωλεῖα, μόνον στὶς ἄκρες.

Προσπαθοῦμε νὰ μὴ βάζωμε πολλὴ γόμα γιὰ νὰ μὴ λερωνοῦναι τὸ φύλλον τοῦ λευκώματος.

Ἰδιαίτερη προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται — τὸ τονίζομε αὐτὸ — στὸ ζήτημα τῆς καθαρῆς ἐμφανίσεως τοῦ λευκώματος.

ΑΡΚΑΔΙ

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ποίημα «Ὁρκος» Γ. Μαρκοῦ)

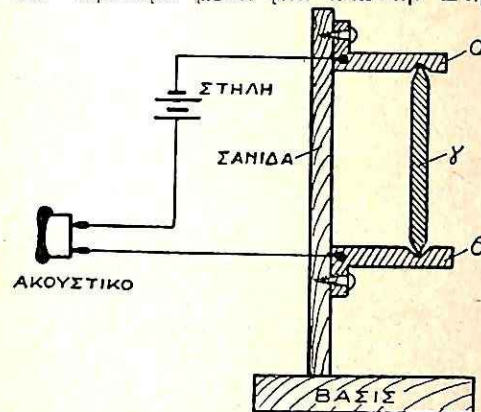
—... Ἐδῶ γυναῖκες καὶ παιδιά καὶ προεστοὶ κι ἀγόρια
στέκοντας ἄλλοι μαζωχτοί, στέκοντας ἄλλοι χώρια,
τὴ μαῦρη ἐκαρτερούσαν στερνὴ τους ὦρα κι ὅμως
νὰ κάμῃ ἀχνὴ δὲν ἔβλεπα μὴ μόνον ὄψη ὁ τρόπος.
Ἐπνεες τ' ἀγέρι δροσερὰ σὲ πλάγια, σὲ πεδιάδες,
τὸ φῶς ἀρχίνας κι ἔδειχνε λουλούδια, πρασινάδες,
πλήθος νερά, ποὺ ἀνάδλυζαν ἀπὸ βουνίσια βάρη,
παντοῦ χαμόγελα ζωῆς, ἐπὶ τὴν ἐλιά στ' ἀγκάθι.
Τὰ κορφοβούνια, τὰ ριζὰ, τὰ ὀλάνοιχτα λειβάδια,
μαγευτικὴ παράστασιν ἀνάστασης εἰκόνα,
ποὺ θάρρος νέο μᾶς ἔδωσε γιὰ τὸν στερνὸν ἀγῶνα.
Τ' ἄρματα εἰν' ἑτοιμα, οἱ καρδιὲς διπλὴ φορὸν ἀσπίδα:
— τὴν πίστη καὶ τὸν ἔρωτα γιὰ τὴ γλυκεῖα Πατρίδα —
ὅταν ἐκείθε, ποὺ τοῦ ἐχθροῦ τὸ κύμα καταρρέει,
διαλαλήτης ἀκούεται, ποὺ διαλαλεῖ καὶ λέει:
«Ραγιαδες, προσκυνήστε: Τὴ θύρα τῆς αἰλῆς σας
» ξεμανταλώσετε γοργὰ καὶ χάρισμα ἢ ζωὴ σας».

Ἐκεῖ ποὺ πάει καθένας μας νὰ πῇ τὸ λόγο, πῶχει
στὴν ἄκρῃ ἀπὸ τὰ χεῖλη του βροντοφωνώντας: «Ὁ ΧΙ:
μετὰ τὴν αὐλὴν κι ὁ ἡγούμενος ἀγάλλεται κατεβαίνει,
μετὰ μὴ σημαία στὸ χέρι του καὶ μ' ὀψη πυρῶμένη,
ὅπου, πρὶν στάχτη τὸ κορμὶ σὲ λίγο καταντήσῃ,
ἡ ἀθανασία τὸ φέγγος τῆς ἐπρόβαλε νὰ χύσῃ.

ΤΟ ΜΙΚΡΟΦΩΝΟ

Ι. Α. ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐχετε ποτὲ παίξει τὸ παιχνίδι, ποὺ λέγεται «τηλέφωνο»; Ἄν ναι, θὰ θυμᾶστε, βέβαια, ὅτι παίρναμε τὸ ἐσωτερικὸ κουτάκι τῶν σπέρτων, ἀνοίγομε μὴ τρυπούλα καὶ περνοῦμε μέσα μὴ κλωστή. Στὴν ἄκρῃ

Σχ. 1.

τῆς δένουμε ἕνα σπирτάκι. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ στὴν ἄλλῃ ἄκρῃ τῆς κλωστῆς, τὴν ὁποία ἔπειτα τεντώνομε. Στὸ τέλος βάζομε τὸ ἕνα κουτὶ στὸ στόμα μας, τὸ ἄλλο ὁ φίλος μας στὸ αὐτὶ τοῦ καὶ ἀρχίζει ἡ συνεννόησις.

Τὸ κουτὶ, ποὺ ἔχομε στὸ στόμα μας σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι, εἶναι ἕνα μικρὸ φωνο. Ἀσφαλῶς τὸ πιὸ ἀπλὸ μικρὸ φωνο, ποὺ μπορεῖ νὰ γίνῃ.

Ὅταν λοιπὸν μιλοῦμε, τὰ ἡχητικὰ κύματα, ποὺ βγαίνουν ἀπ' τῆς φωνητικῆς χορδῆς τοῦ λάρυγγος, χτυποῦν τὸ χαρτονάκι τοῦ κουτιοῦ καὶ τὸ ἀναγκάζουν νὰ πάλλῃται, νὰ τρίζῃ. Οἱ κραδασμοὶ τῶρα αὐτοὶ διὰ μέσου τῆς τεντωμένης κλωστῆς φτάνουν στὴν ἄλλῃ ἄκρῃ, ὅπου πιά μετὰ τὴ σειρά τους ἀναγκάζουν τὸ ἄλλο χαρτονάκι νὰ πάλλῃται μετὰ ὅμοιο τρόπο. Ἔτσι ἔχομε τέλεια ἀναπαραγωγὴ τῆς φωνῆς μας.

Τὰ σημερινὰ βέβαια μικρόφωνα δὲ μοιάζουν καθόλου μ' αὐτὸ. Πάντως ἡ ἀρχὴ τῆς λειτουργίας τους εἶναι σχεδὸν ἡ ἴδια μολονότι λειτουργοῦν μετὰ ἡλεκτρικὸ ρεῦμα.

Τὸ 1878 ὁ Ἀμερικανὸς Χιούς ἐπενόησε τὸ πρῶτο μικρόφωνο. Ἦταν μὴ λεπτὴ σανίδα (Σχ. 1) ἀπάνω στὴν ὁποία ἦταν στερεωμένα δυὸ κομματάκια ἀπὸ ἄνθρακα (α, β) κι ὅλα αὐτὰ στηριγμένα σὲ μὴ βάση. Ἀνάμεσα στὰ δυὸ κομματάκια τὸ ἄνθρακος βρίσκεται ἕνα μικρὸ ραβδάκι (γ) ἐπίσης ἀπὸ ἄνθρακα ἐξομῶν στὶς ἄκρες σὰν μολύβι. Οἱ ἄκρες, ὅπως βλέπετε καὶ στὸ σχῆμα, ἔμπαιναν σὲ δυὸ λακκουβίτσες τῶν στηριγμάτων γιὰ νὰ μὴν πέφτῃ τὸ ραβδάκι, τὸ ὁποῖο δὲν ἦταν σφηνωμένο στὰ δυὸ στηρίγματα ἀλλὰ ἀντίθετα πολὺ χαλαρὸ, πρᾶγμα ἀπαραίτητο, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω.

Ὅλο τώρα τὸ σύστημα τὸ συνέδεσε μετὰ ἡλεκτρικὴ στήλῃ καὶ ἕνα ἀκουστικὸ, ἔτσι ποὺ τὸ ρεῦμα νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ ἕνα στηρίγμα στὸ ἄλλο διὰ μέσου τοῦ ραβδιοῦ μετὰ τῆς ἐπαφῆς, ποὺ ἔκανε στὶς μυτερές του ἄκρες.

Ἄν μιλήσουμε μπρὸς σ' αὐτὸ τὸ σύστημα, ἡ σάνιδα του, σὰν τὸ κουτάκι τῶν σπέρτων, θ' ἀρχίσῃ νὰ πάλλῃται μεταδίδοντας βεβαίως τῆς παλμικῆς αὐτῆς κινήσεις στὸ συγκρότημα τῶν ἀνθράκων. Ἐπειδὴ ὅμως, ὅπως εἶπαμε, τὸ ραβδάκι εἶναι χαλαρὸ, μετὰ τὸν κραδασμὸς, λόγω τῶν συνεχῶν μετακινήσεων τῶν σημείων ἐπαφῆς στὰ ἄκρα του, θὰ ἔχομε καλὲς καὶ κακὲς

ἐπαφές. Στὴν πρώτη περίπτωσι τῆς καλῆς ἐπαφῆς εἶναι φανερό, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἐμπόδιο, ὅτι τὸ ρεῦμα θὰ περάσῃ εὐκόλα. Ἀντίθετα στὴν κακὴ ἐπαφὴ παρουσιάζονται δυσκολίες καὶ περνᾷ μόνον μικρὴ ποσότης ρεύματος. Ἔτσι θὰ ἔχομε συνεχεῖς αὐξομειώσεις τῆς ἐντάσεως τοῦ ρεύματος, οἱ ὁποῖες δημιουργοῦν ἀντίστοιχες ἰσχυρές ἢ ἀσθενεῖς μεταβολές τοῦ μαγνητισμοῦ στὸ ἀκουστικὸ, (γ) αὐτὸ θὰ μιλήσουμε ἄλλῃ φορὰ) τοῦ ὁποῦ ἡ μεμβρᾶνη παλλομένη θὰ ὑπακούσῃ στὰ ἡχητικὰ - ἡλεκτρικὰ παραγγέλματα τοῦ μικροφώνου.

Τέτοια μικρόφωνα δὲ χρησιμοποιοῦνται βέβαια σήμερα, διότι δὲν εἶναι σὲ θέσι νὰ ἀποδώσουν τὸν τόνο καὶ τὸ χρῶμα τῆς φωνῆς.

Τὰ σημερινὰ μικρόφωνα ἔχουν ἀντικαταστήσει πλέον τὴ ράβδο ἀπὸ κόκκους ἢ μίλλιες ἄνθρακος, ποὺ περικλείονται ἀνάμεσα σὲ δυὸ πλάκες μονωμένες μετὰ τῶν καὶ οἱ ὁποῖες ἔρχονται σὲ ἐπαφὴ μόνον διὰ μέσου τῶν κόκκων (Σχ. 2). Ἡ ἐπάνω πλάκα, ἡ ὁποία καὶ δέχεται τὰ ἡχητικὰ κύματα, εἶναι πολὺ λεπτὴ καὶ λέγεται μεμβρᾶνη. Ὅταν πάλλῃται, ἄλλοτε πιέζει, ἄς ποῦμε, τοὺς κόκκους καὶ δημιουργεῖ καλὲς μεταξὺ τῶν ἐπαφῆς, ἐνῶ διαφορετικὰ οἱ κόκκοι χαλαρώνονται καὶ ἔχομε τότε κακὲς ἐπαφές. Ἡλεκτρικῶς συνδέεται μετὰ ὅμοιο τρόπο καὶ ἀκριβῶς ὅπως τὸ προηγούμενο.

Δηλαδή τὸ μικρόφωνο εἶναι μηχανήμα ποὺ μετατρέπει τὸν ἦχο, τῆς παλμικῆς κινήσεως τοῦ ἀέρος, σὲ αὐξομειώσεις τῆς ἐντάσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ποὺ περνᾷ.

Μικρόφωνα σὰν αὐτὸ, ποὺ περιγράφωμε λέγονται μικρόφωνα ἄνθρακος.

Τὰ τηλεφῶνα σήμερα ἔχουν τέτοια μικρόφωνα.

Ἐκτὸς ἀπ' τὰ μικρόφωνα ἄνθρακος, τὰ καλούμενα καὶ μικρόφωνα ἀτελῶν ἐπαφῶν, γιὰ πιστότερη ἀπόδοσι τοῦ ἡχοῦ (συναυλίες, ὁμιλίες, τραγούδια, ραδιοφωνικὲς ἐκπομπές κλπ.) ἔχουν κατασκευασθῇ καὶ χρησιμοποιοῦνται σχεδὸν ἀποκλειστικὰ τελειότατα μικρόφωνα ἄλλων τύπων: Τὰ μικρόφωνα κρυστάλλου καὶ τὰ μικρόφωνα πυκνωτοῦ.

Εἶναι ἐξυπνότατες ἐπινοήσεις, ποὺ ἐκμεταλλεύονται τῆς ιδιότητες τοῦ πυκνωτοῦ καὶ ἐνὸς κρυστάλλου, ποὺ λέγεται γαλαζία.

Ἡ λειτουργία τους εἶναι πολὺπλοκή καὶ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ἐπίσης τὰ μικρόφωνα κατασκευάζονται ὡς διευθυνόμενα καὶ μὴ.

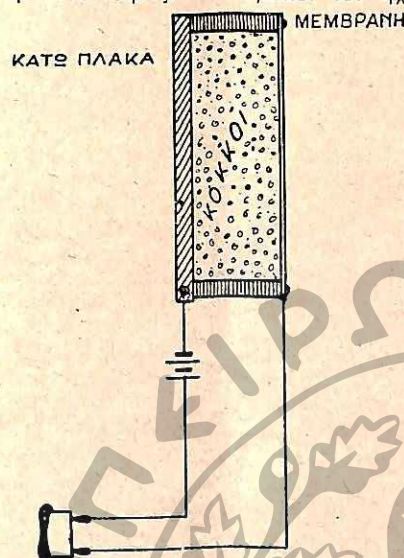
Τὰ πρῶτα παίρνουν τοὺς ἡχοὺς μόνον ἀπὸ ὀριζήμενη κατεύθυνσι ἀνάλογα μετὰ τὸν τρόπο, ποὺ τοποθετοῦνται, γιὰ τὰ ἄλλα ὅμως δὲν ὑπάρχει τέτοιος περιορισμός.

Ι. ΣΚΙΠΗ

Τοῦ Νοεμβρίου ἀπομεσήμερο.

Τὸ σούρουπο τὴν Πλάση ἀγγίζει
γοργὸ - γοργὸ κι ὁ κρύος ὁ ἀνεμὸς
γύρω τὴν ἐρημιὰ σκορπίζει

Κάπου μὴ λάμπα ἀνάψαν κι ἐκλείσαν
μετὰ δόρυβον ἕνα παραθύρι,
τῆς ἐκκλησιόυλας τῆς ἀπόμακρης
σημαίνει ἀργὰ τὸ σημαντήρι.

Σχ. 2.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Η δράσις των Ελλήνων Ερυθροσταυριτών κατά το Σχολικό έτος 1950 - 51 έσημειώσε αξιόλογο αύξησι σ' όλους τους τομείς της δραστηριότητός του.

Α'. ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

1282 ομάδες έφρόντισαν την άτομική καθαριότητα και την καθαριότητα των άλλων παιδιών του Σχολείου.
1304 ομάδες ανέλαβαν την καθαριότητα του σχολικού χώρου.

809 ομάδες έλαβαν μέρος εις αναδασώσεις και έφύτευσαν 248.744 δένδρα.

1003 ομάδες καλλιέργησαν σχολικούς κήπους.

1079 ομάδες προσέφεραν διαφόρους υπηρεσίας εις την Κοινότητα και το Σχολείο.

1104 ομάδες προσέφεραν υπηρεσίας στο Σχολείο σχετικώς με την υγιεινή.

980 ομάδες κατήρτισαν σχολικά φαρμακεία.

1004 ομάδες ήσκηθησαν εις τας Α' Βοηθείας.

404 ομάδες έδιδάχθησαν τους κανόνες για τους λουομένους και πώς να παρέχουν βοήθεια στους πνιγμένους.

1240 ομάδες ώργάνωσαν διαλέξεις υγιεινής.

1029 ομάδες ώργάνωσαν έκδρομές.

Β'. ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ

1084 ομάδες έδειξαν ενδιαφέρον για την υγεία των συμμαθητών των.

1037 ομάδες έβοήθησαν τους άπόρους και τα άνταρτόπληκτα παιδιά.

842 ομάδες έπεσκέφθησαν άρρώστους σε Νοσοκομεία μη μεταδοτικών νόσων και στρατιωτικά, όπου διέκειαν δώρα και έψυχαγώγησαν τους άσθενείς.

545 ομάδες έτοιμάσαν διάφορα παιχνίδια για πτωχά παιδιά και όρφανοτροφεία.

274 ομάδες έστειλαν διάφορα είδη εις τους στρατιώτας και έλαβαν μέρος στους έράνους της φανέλλας του στρατιώτου και του παιδιού.

38 ομάδες ίδρυσαν σχολική βιβλιοθήκη.

34 ομάδες ίδρυσαν μαθητικά κουρεία για τους άπόρους συμμαθητάς των.

69 ομάδες έβοήθησαν στην έτοιμασία του σχολικού συσσιτίου.

39 ομάδες έβοήθησαν και έπροστάτευσαν γέροντας.

58 ομάδες έβοήθησαν τους άδυνάτους εις τὰ μαθήματα συμμαθητάς των.

72 ομάδες έβοήθησαν εις την άνέγερσιν σχολείων και έκκλησιών.

58 ομάδες διαωργάνωσαν σχολικές έορτές το προϊόν των οποίων διέθεσαν για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

65 ομάδες υιοθέτησαν 63 νέα Σχολεία κατεστραμμένων περιοχών.

47 ομάδες έξηκολούθησαν την άποστολήν ειδών εις 46 Σχολεία που υιοθέτησαν πέρσι.

Γ'. ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ

293 ομάδες Ε.Σ.Ν. άντήλλαξαν με ομάδας Ε.Ε.Ν. άλλων χωρών Λευκάματα, έπιστολές, κουκκλες με ένθυμους ένδυμασίες και περί τους 2000 πίνακες έργων ζωγραφικής.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Κατά το σχολ. έτος 1950 - 51, οι Έλληνες Ερυθροσταυρίται έλαβαν μέρος εις τας ακόλουθους Διεθνείς έκθέσεις Ερυθρών Σταυρών Νεότητος με λευκάματα σχολ. άλληλογραφίας, κουκκλες και πίνακες ζωγραφικής, που έτυχαν ευμενεστάτων κρίσεων.
— Η ομάς Ε.Σ.Ν. της Ε' τάξεως του Άρσακείου

Γυμν. Αθηνών εις την έκθεσιν του Νοτιαφρικανικού Ε.Σ.Ν. (Οκτώβριος 1950).

— Αί ομάδες Ε.Σ.Ν. της Η' τάξεως του Τοσιτσειού Γυμν. Αθηνών εις την διεθνή έκθεσιν του Ιαπωνικού Ε.Σ.Ν. (Νοέμβριος 1950) και της Ζ' τάξεως εις την έκθεσιν του Ε.Σ.Ν. της Αργεντινής (Ιούνιος 1951).

— Αί ομάδες Ε.Σ.Ν. των ακόλουθων σχολείων: 1) Γ'. Γυμν. Θηλ. Αθηνών, 2) Δ'. Γυμν. Άρρ. Αθηνών, 3) Λυκείου «Παντάνασσα» Πειραιώς, 4) Β'. Γυμν. Άρρ. Θεσ)νίκης, 5) 17ου Δ. Σχ. Α'. Περ. Θεσ)νίκης, 6) Α'. Δ'. και Ζ'. Δημ. Σχολ. Μυτιλήνης, 7) Δημ. Σχολ. Καλού Χωριού, Κρήτης, 8) Α'. Δημ. Σχολ. Ν. Καρλοβία και 9) 2ου Δημ. Σχολ. Σπετσών εις την Διεθνή Έκθεσιν του Ιταλικού Ε.Σ.Ν. (Άπρίλιος, 1951).

— Αί ομάδες Ε.Σ.Ν. των ακόλουθων σχολείων: 1) Β'. Γυμν. Άρρ. Θεσ)νίκης, 2) Γ'. Γυμν. Θηλ. Αθηνών, 3) Άρσακείου Γυμν. Αθηνών, 4) Τοσιτσειού Γυμν. Αθηνών, 5) Ζωσιμιάς Σχολής Ιωαννίνων και 6) 10ου Δημ. Σχολ. Α'. Περ. Αθηνών εις την έκθεσιν έργων ζωγραφικής του Αυστριακού Ε.Σ.Ν. (Μάϊος, 1951).

— Αί ομάδες Ε.Σ.Ν. Σχολής Καλπάπα, Αθηνών και 3ου Δημ. Σχολ. Α'. Περ. Αθηνών εις την διεθνή έκθεσιν του Ε.Σ.Ν. της Κούβας (Μάϊος, 1951) και του Ε.Σ.Ν. του Μεξικού (Οκτώβριος, 1951).

— Η ομάς Ε.Σ.Ν. της Εα τάξεως του Β'. Γυμν. Θηλ. Αθηνών εις την έκθεσιν του Νορθηγικού Ε.Σ.Ν. (Ιούνιος, 1951) και

Αί ομάδες Ε.Σ.Ν. ΣΤ'. Δημ. Σχολ. Α'. Περ. Πειραιώς εις την έκθεσιν του Ιρλανδικού Ε.Σ.Ν. (Ιούλιος, 1951).

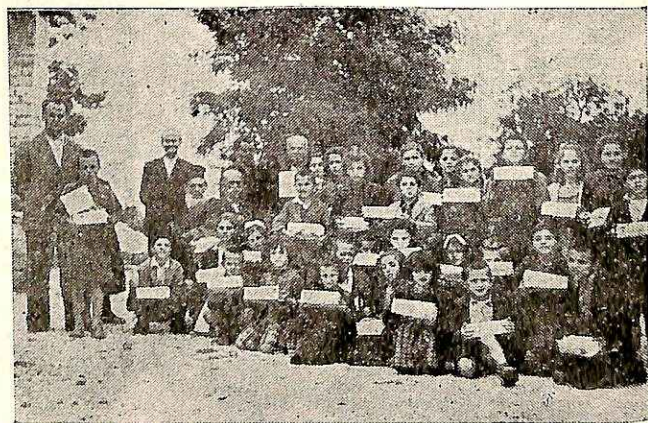
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Την 21ην και 28ην Οκτωβρίου, ήμέραν Κυριακήν, στην ώρα των έκπομπών του άποδήμου έλληνισμού 10.30' μ. μ. (μ. κύματος 41.09 βραχεία) επίσης και στην ώρα για την Αμερική και τον Καναδά (Δευτέρα 29.10.51 εις μ. κύματος 31.23 βραχεία) μετεδόθησαν έκτακτες έκπομπές αφιερωμένες εις τον Ε.Ε.Σ.Ν.

Τις έκπομπές αυτές, που τις ώργάνωσε και τις έπεμελήθη ο τακτικός συνεργάτης του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών κ Π. Πικρός έλαβον μέρος Ε)ται και Ερ)σαι σε έπεξηγηματικό διάλογο για τους σκοπούς και τα ιδανικά του Ερυθρού Σταυρού Νεότητος.

Οί έκπομπές έκλεισαν με την έκτέλεσι ώρών τραγουδιών εκ μέρους πολυμελούς Ερυθροσταυριτικής χορωδίας του Γυμνασίου Μοσχάτου Αθηνών και του Γυμν. Π. Φαλήρου.

Παρόμοιες έκπομπές θα συνεχισθούν και εις το μέλλον.

Ερυθροσταυρίται Δ. Σ. Φορτωσιού και Νιστόρας Ιωαννίνων με τὰ σχολικά δώρα του Αμερικανικού Ε.Σ.Ν. Distribution of school gifts-boxes, (donation American J.R.C.) to the Juniors of the Elem. School Fortossion

ΧΙΟΥΜΟΡ

Μεταξύ μαθητών:
— Τι καλά, Μίμη, που γεννηθήκαμε τώρα και όχι ύστερα από 100 χρόνια!

— Γιατί, Τάκη;
— Δε συλλογίζεσαι πόσο μεγαλύτερη θά ήταν η Ιστορία που θα μας θάιναι στο σχολείο;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΥΣΤΑΜΑΝΩΛΗΣ
Β' Γυμν. Άρρ. Ηρακλείου

Μαμά: Άγγελική γιατί γελάς;
Άγγελική: Γιατί μαμά άκουσα ότι το γέλιο είναι υγιές.

ΜΙΧΑΗΛ Π. ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Γυμνασιακόν Παράρτημα Λουτρακίου

ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ
Άφετε τὰ παιδιά έλθειν πρὸς με.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
1) Γκλόρια, 2) κόκορας, 3) καράβια, 4) γαργάρα, 5) Ζορόδω, 6) Αλαμάνο, 7) ψήφισμα, 8) Γοργόνα.

ΑΙΝΙΓΜΑ
Μυρμηκοφιλία.
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΙ
Ορίζοντες: 1) Από — εις — ΟΠΑ, 2) φανόν — τέρας, 3) ήν — φάρος — σε, 4) ίρις — μέγα, 5) τείσα — άσπίς, 7) σκόνη — πόνος, 8) άσος — άμάν, 9) Ια — Νίτσα — ΥΕ, 10) ΠΕΡΑΝ — τούχα, 11) ΕΣΑ — έρα — ΧΑΝ.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
1) Άννα, 2) ΑΤΛΑΣ — ΑΛΑΣ.
ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
Λέμβος — Λέσθος.

ΛΕΞΙΓΡΦΟΣ
Ιλισσός (Ιλός - σός).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
1) Και με τις δυο αυτές αισθήσεις, ιδίως όμως με την όσφρησι.
2) Από δυό.
3) Ο έφευρέτης της γραφομηχανής Κρίστοφ Λάτσι.
4) Η έκφρασις αυτή διατηρείται από τον καιρό, που υπήρχαν δυο Ρωμαίοι αυτοκράτορες, της Άνατολής και της Δύσεως.
5) Τα έντομα.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ
Δεν υπάρχει παιδί που να γεννήθηκε στις 29 Φεβρουαρίου 1949, διότι ο χρόνος αυτός δεν είναι δίσεκτος και συνεπώς ο Φεβρουάριος είχε 28 ήμέρες.

ΕΥΘΥΜΑ

Ένας χωρικός κτυπά την πόρτα του γείτονά του.

— Έ, μπάρμπα Λινάρδο, κοιμάσαι;

— Τι θέλεις, μπάρμπα Γιακουμή;

— Νά, ήθελα να μου δανείσης καμιά πενήντα χιλιάδες.

— Κοιμάμαι, μπάρμπα Γιακουμή.
ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΤΣΙΜΑΝΗ
Μαθήτρια Γυμν. Θηλ. Καλλιθέας

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ
Ο μικρός Γιωργάκης πετώντας πέτρες στο δρόμο έσπασε το τζάμι ενός σπιτιού.

Ο νοικοκύρης του σπιτιού βγήκε έξω και άρχισε να κυνηγά το μικρό Γιωργάκη, που το είχε βάσει τώρα στα πόδια.

Σε λίγο όμως τον έπιασε και τον ρωτά:

— Έσύ είσαι, που έσπασες το τζάμι;

— Μάλιστα κύριε, άπαντά ο Γιωργάκης. Δέν βλέπετε που τρέχω σπιτι μου να πάρω λεπτά για να σας το αγοράσω;

Στόν Τάκη λέει η μαμά του:

— Το άπόγευμα που θα έρθη ο νουνός σου να του μιλάς στον πληθυντικό.

Τ' άπόγευμα, όταν χτύπησε την πόρτα ο νουνός του, ο Τάκης βγαίνει να τον προϋπαντήση και του λέει:

— Καλώς ήρθατε, νουνόι μου!

ΠΑΝΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Μαθητής Γ' Γυμν. Χαλανδρίου

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΑ
1) Σε ποιο μέρος της Ελλάδος άπάρχει πολύ μάραθο;

2) Ποι άπό τους πολλούς έλάφια;

3) Ποι νησί δέν βρίσκεται στη θάλασσα;

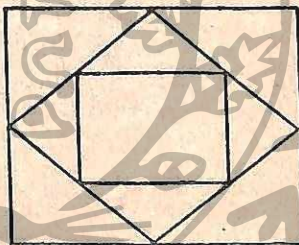
ΣΑΡΑΝΤΗΣ Γ. ΛΑΜΠΙΡΗΣ
Μαθητής Γυμν. Ξυλοκάστρου

Πόσο διάστημα δουλεύει ένα όκταήμερο ρολόι χωρίς να κουρδισθι δίολου;

Σ. ΣΤΑΜΠΕΛΟΥ
Μαθήτρια Γυμν. Κηφισσίας

ΜΟΝΟΚΟΝΤΥΛΙΑ

Νά γίνη το παρακάτω σχέδιο χωρίς να σηκώνης το χέρι σου ούτε να περάσης δυο φορές από το ίδιο μέρος.

ΣΤ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΙΔΗΣ
Α'. Γυμν. Άρρ. Θεσ)νίκης

Ελένη Πέτρο Κάκια φέρτε μου την λέει ή γιαγιά στα έγγονάκια της. Τι; καλέ γιαγιά ρωτούν όλα. Μά σάς τ'ό ελπα.

1) Κωστήκη π'ας στο σχολείο και δεν ξέρεις τον Έρρίκο τον 5ον; Μπορεί να πηγαίνει μπαμπά σε μεγαλύτερη τάξη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
Γυμν. Βασιλικών

— Λάκη, Πόπη, Πέτρο, θά πάμε εκεί που είπαμε χθές;
— Πού καλέ;
— Αφού σάς τ'ό ελπα.

— Κοκό, Κική, Μαρία, έλάτε παιδιά μου να μου τ'ό φέρετε.
— Πό μαμά;
— Μά σάς τ'ό ελπα.

ΒΕΛΙΣ ΣΑΡΙΔΟΥ ΠΟΠΗ
Γυμνάσιον Καλαμαριάς

ΠΥΡΑΜΙΣ

1) Φωνήεν.
2) Υποθετικός Σύνδεσμος.
3) Πρόθεσις.
4) Γυναικείον όνομα.
5) Αρχιερέυς που δίκασε τ'ό Χριστό.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
Γυμνάσιον Λιδωρικίου

ΣΚΑΛΑ

1) Π — — — — —
2) Π — — — — —
3) Π — — — — —
4) Π — — — — —
5) Π — — — — —
6) Π — — — — —
7) Π — — — — —
8) Π — — — — —

1) Ερωτηματικόν.
2) Μέλος του σώματος.
3) Αίτιος του Τρωϊκού πολέμου.
4) Όρος της Ήπειρου.
5) Μεγάλος ποιητής της Νέας Έλ-
λάδος.
6) Διαπρεπέστατος άνήρ των αρχαίων Αθηνών.

7) Περιόφημος μαθηματικός της αρχαιότητας.

8) Είς έκ των σπουδαιότερων αρχαίων Έλλήνων συγγραφέων.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΑΣ
ΣΤ'. Τάξ. Γυμνασίου Κορίνθου

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Μέ τ'ό κυνήγι άν και ζω
στούς λόγγους δεν πηγαίνω.
Ψαράς δεν είμαι, μά παντού
τά δίχτυα μου τ'ά στένω.

— Ηλιος δεν είμαι κι άκτίνες έχω.
Πόδια δεν έχω και όμως τρέχω.

Ποιό πουλί παθαίνει ψύξι χειμώνα,
καλοκαίρι;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΙΩΡΑΣ
Μαθητής Ε' Τάξ. Γυμν. Βασιλικών

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ
ΧΩΣΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Μπα, σέ καλό σου, Γιαννούλα,
γιατί δέ μου τ'όν φέρνεις;
— Ποιόν, μαμά;
— Μά δεν ξέρεις; Σου τ'ό είπα πα-
ραπάνω.

ΝΙΚ. ΜΕΤΑΞΑΣ
Δ' Γυμν. Άρρ. Θεσ/νίκης

ΧΙΟΥΜΟΡ

— Ό Τοτός ρωτάει την μητέρα του:
Τοτός: Μαμά, αλήθεια λές ότι
είσαι τόσο κουρασμένη, που δεν μπο-
ρείς να σηκώσης τ'ά χέρια σου;
Μαμά: Ναι, παιδί μου.
Τοτός: Λοιπόν μάθε... πώς με
τ'ή μπάλλα μου έσπασα τ'ό τζάμι του
σαλονιού!

ΒΟΥΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Τάξ. Δ' Γυμν. Παράρτ. Λουτρακίου

ΤΟΣΟ ΕΞΥΠΝΟ!

Δυό μητέρες κουβέντιαζαν για τ'ά
παιδιά τους:
— Τ'ό δικό μου, τεσ-
σάρων μηνών, περπα-
τούσε μονάχο του.
— Και τ'ό δικό μου θά
περπατούσε άν ήθελε,
άλλά ήταν τόσο έξυπνο
ώστε προτιμούσε να τ'ό
μεταφέρουν άλλοι.

ΜΑΡΙΑ ΑΝΤ. ΠΟΤΗΡΗ
Γυμν. Βραχατίου, Τάξ. Γ2

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

τά! Τ'ά μικρά παιδιά δέ μιλούν στούς
μεγάλους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ
Α' Γυμν. Πειραιώς

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Βοηθήστε αυτό τ'ό ζω να φτάση
φτάση στο σπ'ηλαίο του από τ'όν πιο
γρήγορο δρόμο χωρίς να περάση από
τ'όν ίδιο δρόμο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΟΣ
Μαθητής Α' Τάξεως Γυμν. Άρρένων

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

— Ό λοχαγός σ'όν ύπη-
ρέτη: Γιατί δεν ήλθες όταν κτύ-
πησα τ'ό κουδούνι;
— Υπηρέτης: Δεν τ'ό άκουσα,
κύριε λοχαγέ.
— Λοχαγός: Άλλη φορά άμα
κτυπάω τ'ό κουδούνι και δεν τ'ό ά-
κούς, να έρχεσαι να μου τ'ό λές.
— Υπηρέτης: Μάλιστα, κύριε
λοχαγέ.

ΜΑΡ. Δ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΤ' Τάξ. Δ. Σχ. Σχίνων Όλυμπίας

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ:
Δάσκαλος: Γιώργο, πές μου
που βρίσκεται ή Άγκυρα.
Γιώργος: Μέσα στο πλοίο, κύ-
ριε.

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ:
Δάσκαλος: Τάκη, τ'ά υποδή-
ματα τίνος αριθμού είναι;
Τάκης: Έξαρτάται από τ'ό μέ-
γεθος τ'ό ποδιού, κύριε.

ΤΟΥΛΑ Κ. ΣΙΕΛΛΗ
Τάξ. ΣΤ' 16ον Δημ. Σχολ. Άθηνών

Ταξίδι στην Αίγινα

ΠΑΛΗΑ - ΧΩΡΑ

— Υστερα από δυό ώρες ευχάρι-
στο ταξίδι, αντικρύζει κανείς την
Αίγινα, τ'ή υφούλα τ'ός Σαρωνί-
κού. Με τ'ής δαντελωτές ακρογια-
λιές της και τ'ά καταπράσινα και με
όμορφα σχήματα βουνά της, λαξευ-
μένα θαρρείς από τ'ό πιο επιδέξιο
χέρι καμαρώνει κάτω από τ'όν γελα-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

Α. ΛΙΒΑΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς

ΕΞΥΠΝΑΔΕΣ

— Ό καθηγητής:
Μά, καυμένη Γιάννη, δεν
κατ'όρθωσες και συ να
τ'ής ποτέ δυό λέξεις μά-
θημα. Όταν σέ βγάξω,
πάντα σκύβεις τ'ό κεφά-
λι και μένεις άφωνος.
— Ό Γιάννης: Άπό
σεβασμό, κύριε καθηγη-

— Τον λυπάμαι, που πάσχει από τύφο. Και να
γιατρευθ'ή θά μείνη βλάκας.
— Πώς τ'ό ξέρεις;
— Άμ την πέρασα αυτήν την άρρώστεια.

στο της ήλιο, σαν να παίζη φρόνιμα
μαζί και ντροπαλά με τ'ους άφρούς
της γαλάζιας θάλασσάς της. Μπαί-
νοντας στο λιμάνι της, τ'ό πρώτο που
θά σου τραθήξη την προσοχή, είναι
τ'ό έκκλησάκι τ' Άη Νικόλα, σ'όν
άριστο βραχίονα.

Έτσι κάτασπρο και μικρούλι, σου
δίνει την εντύπωση παιδιάστικου παι-
χνιδιού. Και θά πιστέψης πώς είναι
φεύτικο, σαν τ'ό δεις την ώρα, που ο
ήλιος βασιλεύει και ή θάλασσα με τ'όν
ουρανό παίρνουν παράξενη όψη ά-
πό τ'ά χρώματα και τ'ες ανταύγειες,
του πιο άνοιχτού κόκκινου, ως τ'ό πιο
βαθύ μώβ, να καθρεφτίζεται ανάπο-
δα στα γαλήνια καθάρια νερά.

Η πόλη της, μικρή αλλά κομψή
και με μεγάλη ιστορία, δίνει σ'όν
ταξιδιώτη κάθε είδους χαρά και ξε-
κούραση. Μά εκεί που θά πάμε έ-
μείς, στην Παλιά - Χώρα, λίγοι άπ'
τούς ταξιδιώτες φτάνουν, γιατί ή
βραχώδης απόσταση, που την χωρί-
ζει άπ' την πόλη, άπαιτεί πόδια ζαρ-
καδιού, και νεανικό κουράγιο.

Είναι μία έρειπωμένη πόλις, που
ήταν πάνω σ' όλο της τ'ό μεγαλείο,
γιατί ήταν και πρωτεύουσα, λίγο
πριν υποδουλωθούν οι Έλληνες στη
μακροχρόνια σκλαβιά των Τούρκων.
Βρίσκεται σ'ίς πλαγιές τριών βου-
νών, που σ'ή μέση σχηματίζουν μία
όμορφη κοιλάδα.

Τώρα, πάνω σ'ίς πλαγιές αυτές, ά-
στράφτουν τριακόσια έξήντα έξη έκ-
κλησάκια - όσες μέρες έχει ο χρό-
νος - που έχτισαν μετά την άπελευ-
θέρωση οι κάτοικοι των πλησιεστέ-
ρων χωριών άπ' τ'ά ίδια τ'ά έρειπια
της πόλεως, τ'ό μόνο που άφησε ή
όρμη των Τούρκων.

Καθένα άπ' αυτά είναι αφιερωμένο
σ' ένα ή δυό Άγίους. Πιο πάνω, κα-
τάκορφα, δείχνει τ'ό επιθλητικό του
μεγαλείο ένα μισογκρεμισμένο φρού-
ριο, τ'ό «κάστρο», και άπέναντι άπ'
αυτό, σ' όμορφότερο μέρος της κοι-
λάδος, ή μονή του Άγίου Νεκτα-
ρίου. Πιο κάτω, πλάι στο κάστρο,
είναι τ'ό πιο μεγάλο έκκλησάκι άπ'
όλα.

Ήταν τ'ό σπίτι του Άγίου Διονυ-
σιου, που έζησε μέσα σ' αυτό πολλά
χρόνια προσευχόμενος. Πλάι στην
πόρτα είναι μία λεία πέτρα, που κα-
θόταν ο Άγιος, σαν ήθελε να ξαπο-
στάση τ'ό γερασμένο του κορμί.

Λένε, πώς οι Τούρκοι έσφαξαν ο-
λους τ'ους κατοίκους, και βάλανε φω-
τιά στην πολιτεία. Λίγα όμως μπο-
ρεί να μάθη κανείς, γιατί ή ιστορία
αυτή έχει άλλως διόλου ξεχαστή, μά
κι ο χρόνος περνώντας, δεν έέχασε
να σκεπάση με την λήθη την ιστορία,
και με χρώματα την κατεστραμμένη
πόλη.

Σπάνια, τότε κατά τ'ά πρωτοβρό-
χια, τολμάει καμμία δυνατή μπόρα,
να έσεκεπάση λίγο τ'ό καλντερίμι,
απομεινάρια των δρόμων της πόλεως.
Οι Αιγινητές σέβονται τ'όν τόπο αυ-
τόν και σαν περνούνε, χαμηλώνουν με
δέος τ'ό κεφάλι. Και είναι ήσυχη,
πραγματικά σαν κοιμισμένη ή πολι-
τεία, μέχρι την ώρα, που θά πέση ο
ήλιος, κι ή φωνή του γκιώνη, στριγ-
γιά και ουρτή, σαν να θρηνή τ'ους

άδικοσφαγμένους, θά σέ κάνει να ρι-
γίσης.

Μά ξαναζωντανεύει πάλι, κι είναι
γεμάτη μεγαλείο, την ώρα που πάνω
άπ' τ'ό βουνό, κατά τ'ό κάστρο, τ'ό
λειψό τέταρτο του φεγγαριού άνε-
θαίνει σαν φωτοστέφανος, χρυσώνον-
τας φτερούγες από συννεφάκια. Βλέ-
πεις από μακριά, την πλαγιά με τ'ά
έκκλησάκια της, να φωσφορίζη ά-
σπια, θαρρείς, πασπαλισμένη δια-
μαντόσκονη. Είναι μία ώρα παράξε-
νης ιεροτελεστίας μπορείς να π'ής.
Σαν αυτή που μία άγια ψυχή θ' άνέ-
βαινε σ'όν ουρανό. Νομίζεις πώς ά-
κούς ψαλμωδίες.

... Είναι τ' άγγελάκια που την
φέρνουν στο Θεό, ψηλά, εκεί που
λάμπει ένα άσημένιο σύννεφο, πάνω
άπ' τ'ά σκοτάδια...

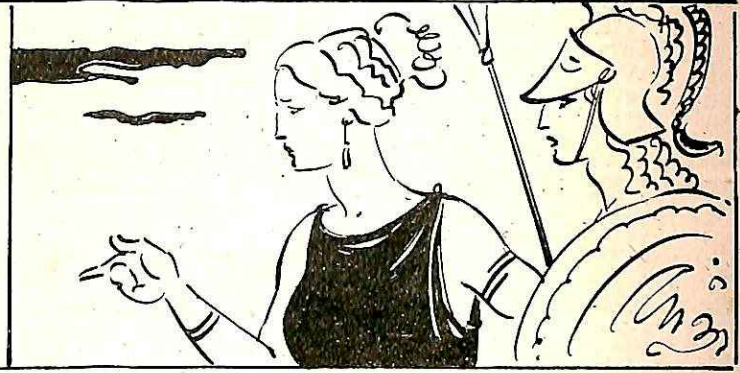
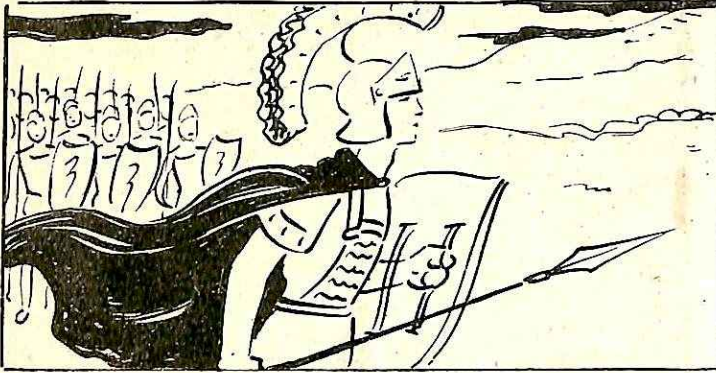
Και δεν παύει σ'ε τούτο τ'όν τόπο
ή φύση να δείχνη τ'ά κάλλη της κάθε
στιγμή.

Κι όποιος θέλει να τ'ά δ'ή, δεν έχει
παρά να μη λιγάκι πιο βαθειά μέσ'
τ'ό μυστήριό της.

Γ

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

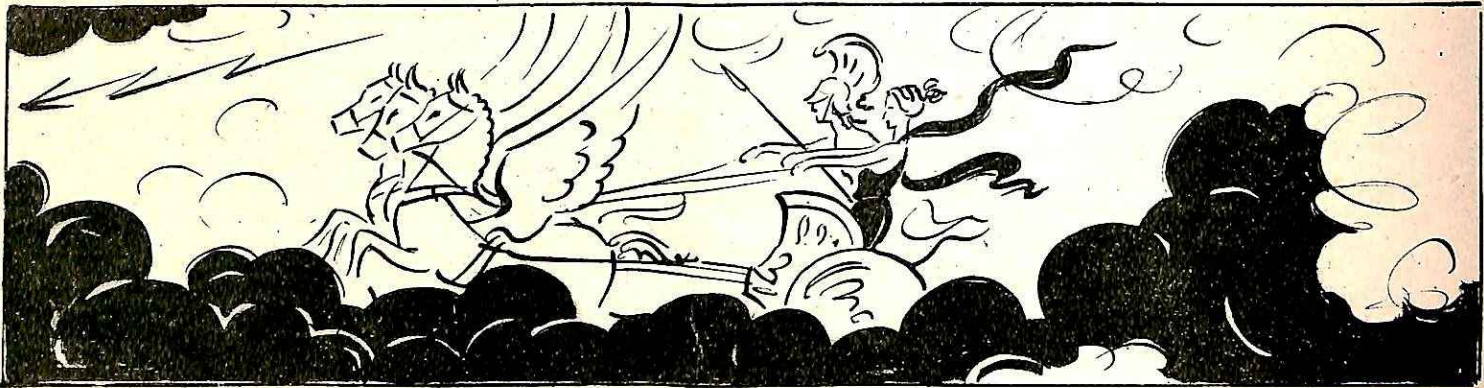
Σύντομη εικονογραφημένη αφήγησης υπό ΑΝ. ΒΩ.

Μα ό καιρός κυλούσε κι ακόμα ή Νίκη δέ φανέρωνε ποιδν άπ' τούς δυό άντιπάλους θ' έγκαλιάσει. Τώρα οί Τρώες καταπεισματομένοι πιά άπό τη μακροχρόνια πολιορκία κ' έχοντας άρχιστράτηγο τόν άδελφό του Πάρι Έκτορα, πού ήταν σπάνιο παλληκάρι, κάνουν συχνές έξόδους άπό τά τείχη τους και φέρνουν μεγάλες απώλειες στους πολιορκητάς.

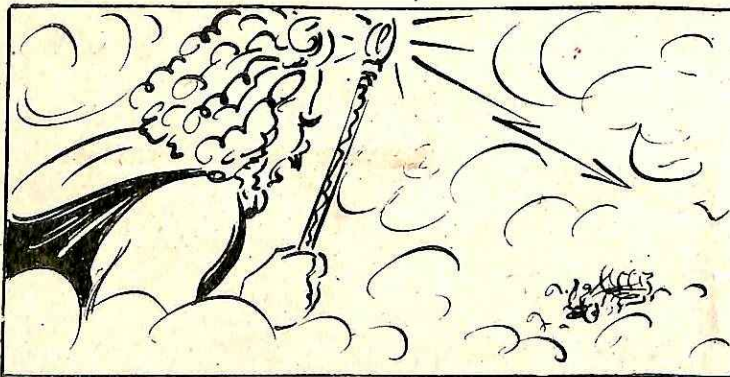
Έτσι, μιά μέρα ένα τμήμα τους άπό διαλεχτούς πολεμιστάς στήνει ένέδρα στους Άργίτες, πού μπρός στην άπρόοπτη επίθεσι τών Τρώων άρχίζουν νά λυγούν.

Τότε ή Ήρα και ή Άθηνά, προστάτριες τών πολιορκητών, αποφασίζουν άπό τά ύψη του Όλύμπου νά κατεβούν στο πλάϊ τους γιά νά τούς βοηθήσουν.

Χωρίς στιγμή νά χάνουν ζεύουν άμέσως τó άρμα τους, πηδούν μέσα βιαστικές και ξεκινούν άκράτητες άπ' την ψηλή κορφή τους. Οί Έποχές άνοίγουν μεμιάς τις πύλες του ούρανού, και γρήγορο τó άρμα χύνεται με καλπασμό στους άπέραντους γαιήρες.

Όμως ό Ζεύς, πού συμπαθεί τούς Τρώες, μόλις βλέπει τις δυό θεές άπό μακριά μαντεύει τó σκοπό τους κι άνάβει άπό θυμό. Συνάξει μαύρα σύνεφα πυκνά και ζώνει εύθες τó άρμα, άρχίζει τ' άστραπόδροντα γραμμή γιά νά τρομάξη τ' άλογα, κι άπάνω άπό τόν Όλυμπο τούς βροντοφωνά:

— Γυρίστε πίσω γρήγορα. Έγώ σάς τó προστάζω. Η μάχη τώρα βρίσκονταν στο κρίσιμώτερο σημείο της. Οί Άργίτες κοντεύουν νά κυκλωθούν κ' οί δυό θεές τους βλέπουν μά πώς εκεί νά τρέξουν. Την προσταγή τού πατέρα τών θεών δέ γίνεται νά παρακούσουν. Και σκύβουν τά κεφάλια τους κι άπαρηγόρητες παίρνουν τó δρόμο της έπιστροφής.

Άλλά πριν φτάσουν στον Όλυμπο, βλέπουν τη Νύχτα νάρχεται και της φωνάζουν: «Γρήγορα κάνε. Μην άργεις νά σκοτεινιάσης. Βιάσου». Η Νύχτα τότε πρόθυμη άπλώνει τó μαύρο πέπλο της στη γή, κ' ή μάχη άμέσως σταματά. Κ' έτσι οί Άργίτες, βαδίζοντας γιολό - γιολό στα τεινά, ξέφυγαν άπ' τόν κλοιό τών Τρώων.